

Trollhättans
Stad

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Dokumentinformation

Dokumentbeteckning:	Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier Lextorpsskolan
Antaget av:	Rektor, Henrik Williamsson
Diarienummer:	UN 2026/771
Datum/Ersätter:	2026-08-19
Handlingen publiceras:	Trollhättans stads hemsida
Gäller för:	Utbildningsförvaltningen, Lextorpsskolan F-6
Dokumentansvarig:	Rektor
Uppföljning:	2026-12-22 och 2027-06-18
Giltighetstid:	2026-08-19--2027-08-19

Innehåll

1. Skolans vision.....	3
2. Planen för likabehandling med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.....	4
3. Definitioner.....	6
4. Organisatorisk ansvarsfördelning.....	8
5. Planen upprättas enligt följande ordning.....	11
6. Främjande arbete.....	12
7. Förebyggande arbete.....	14
8. Nulägesanalys av elever och personal.....	16
9. Utvärdering av föregående års mål.....	32
10. Verksamhetens mål för läsåret 2026/2027.....	45
11. När kränkning sker på Lextorpsskolan.....	55
12. Disciplinära åtgärder/Konsekvenstrappan.....	59

1. Skolans vision

Utifrån Trollhättans stads helhetsidé för skolor syftar allt vi gör till en enda sak - att ge elever förutsättningar att nå egen framgång och uppfylla sina drömmar. Det är i mötet det händer och därför ska allt vi gör handla om det.

Lextorpsskolan ska vara en mötesplats att längta till för både elever och personal, där eleverna kommer till ro för stunden. Vår skola ska upplevas som trygg, stabil, trivsamt, inkluderande för såväl elever, vårdnadshavare och personal, där varje elev ska utvecklas så långt som möjligt och mötas efter sina behov och förutsättningar. Våra bärande ord är lärande, delaktighet, och välbefinnande.

Lextorpsskolan sätter förståelsen och acceptansen för alla lika värde högst, som ska vara vägledande för alla skolans elever, i alla de beslut vi fattar och de val vi gör. Alla inom skolan, små som stora, får kunskap om och ges förutsättningar att göra kloka val utifrån egen övertygelse och för samhällets bästa för att nå egen och gemensam framgång. Härigenom utbildas våra elever till att bli ansvarstagande, hänsynsfulla och demokratiska medborgare, och som del i arbetet ska eleverna se samtliga sammanhang under skoldagen som meningsfulla att verka inom.

På Lextorpsskolan sker lärandet i socialt ömsesidiga sammanhang mellan personal och elever där undervisningen präglas av höga förväntningar och där elevernas olikheter berikar. Genom en trygg lärmiljö som präglas av omsorg, tillit, förutsägbarhet och delaktighet, växer modet att våga utmana och bli utmanad för det okända, ovana och oförutsägbara för att nå kunskaper. Alla skall ha samma rätt att mötas öppet, opartiskt och med förståelse, kunna utvecklas, oavsett bakgrund, erfarenhet eller förutsättningar eleven har.

Genom att få eleverna att reflektera över sitt lärande, att göra lärandet synligt och begripligt samt skapa en känsla av delaktighet där flerspråkighet är utgångspunkt för undervisningen, kan skolan stärka elevernas mod, självkänsla samt främja deras välbefinnande. I mötet med vårdnadshavarna, huvudmannen, och de externa samhällsaktörerna delar vi erfarenheter och kunskaper för att få fler perspektiv och ges möjlighet att skapa gemensamma normer och skolkultur som präglas av ansvarstagande. På så sätt får vi till de bästa förutsättningarna i formandet av kunskaper och social interaktion för våra elever.

Tillsammans i mötet skapar vi en skola att vara stolta över, att längta till.

2. Planen för likabehandling med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Trollhättans stad ska varje verksamhet årligen upprätta en plan. Planen ska finnas tillgänglig på skolans hemsida.

Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. Skollagen. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling inklusive trakasserier och sexuella trakasserier, i samband med verksamhet. Varje skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. Diskrimineringslagen finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering där skolan har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Detta anges i bestämmelserna om utbildningsanordnarens utredningsskyldighet i 2 kap. 1 § Diskrimineringslagen.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektors skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven och vårdnadshavaren rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

Personalen i skolan har också en viktig roll i att upptäcka när barn far illa eller när det finns risk för det. Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen har alla förskolor och skolor, inklusive var och en av de anställda i verksamheten, en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Den som omfattas av anmälningsskyldigheten har också en skyldighet att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet ”kränkande behandling” tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering. Skolenheten eller personalen kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn/elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Trakasserier kan också vara

av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Rektor

Skyndsamt anmäla till verksamhetschefen

Skyndsamt anmäla till verksamhetschefen, via OpenE vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan en anmälan görs.

Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Säkerställa stöd åt elever

Ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling samt att stöd ges till den som orsakat händelsen.

Elevhälsan delaktig

Ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Anmälan till socialnämnden

Ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa enligt 14 kap. 1§ socialtjänstlagen.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla, skolan har skyldighet att anmäla om elev misstänks ha begått brott i samband med verksamheten. Anmälan behöver inte göras om övervägande skäl talar emot anmälan.

Skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

All personal är skyldiga att uppmärksamma och skyndsamt anmäla till rektor, via OpenE vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. En värdering av om en

anmälan ska upprättas görs utifrån händelsens allvarlighetsgrad och om den är av upprepad karaktär. Detta avser situationer mellan elever.

Kontakt med eleven och förälder

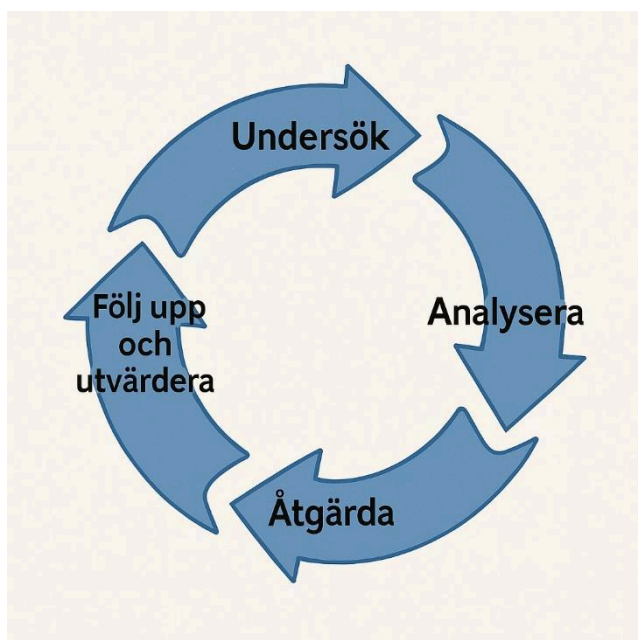
Första utredaren eller mentor ansvarar för kontakt med elev och föräldrar om exempelvis kränkning skett.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever och föräldrar om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

5. Planen upprättas enligt följande ordning

1. Undersökning och kartläggning av verksamheten för att upptäcka eventuella risker för trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.
2. Analys av undersökning och kartläggning av risker.
3. Framtagande och genomförande av åtgärder för att undanröja risker utifrån undersökning och analys.
4. Uppföljning och utvärdering av arbetet med undersökning, analys och åtgärder. Utvärderingen ligger sedan till grund för att återigen börja arbeta med steg 1 i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

6. Främjande arbete

Det främjande arbetet i verksamheterna för att undvika diskriminering och eller kränkande behandling samt trakasserier ska bedrivas utan förekommen anledning, samt vara en naturlig del i det vardagliga arbetet.

- Ett kontinuerligt värdegrundsarbete som främjar goda demokratiska värderingar, normer och mänskliga rättigheter ska genomsyra arbetet ute på våra förskolor/skolor. På Lextorpsskolan kommer vi ta fram och arbeta med trygghetsskapande begrepp, exempelvis likabehandling, trivsel, vänskap, trygghet och känslor för att vi på skolan ska få en gemensam förståelse för vad de innebär.
- Personal ska alltid, i första hand, agera i form av tillsägelser och ingripande när man noterar trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Det finns även andra typer av åtgärder att vidta, skolan använder sig av en konsekvenstrappan vid disciplinära åtgärder.
- Personal ska behandla alla barn och elever likvärdigt, agera förebildligt och eftersträva ett gott bemötande.
- Rektor säkerställer god tillsyn i samband med raster/fri lek/matsalssituation.
- Planen mot kränkande behandling görs kända för personal via APT, i arbetslagsmöten och via trygghetsgruppen. Mentor gör planen kända för elever samt planen läggs ut på skolans digitala plattform/skickas ut till vårdnadshavare, den kommer även att lyftas på föräldramöte eller utvecklingssamtal.

För grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och förskoleklass:

- Klassråd och elevråd ska finnas i verksamheten för att fånga upp elevernas åsikter och uppfattning om sin skolmiljö.
- Vid planering av undervisningen/verksamheten ska arbetssätt och läromedel bidra till att alla elever kan knyta an till ämnet och därigenom få möjlighet att aktivt bidra till undervisningen.
- Undervisningen i sexualitet, samtycke och relationer ska vara ett särskilt forum för diskussioner kring normer och värderingar.
- Skolenheten strävar efter att erbjuda meningsfulla rastaktiviteter.
- All personal ska vara lyhörd och värdesätta elevernas synpunkter och önskemål vid framtagandet av planen.

- Miljön i omklädningsrum, kring våra fotbollsplaner samt generellt i elevernas förflyttningar ska särskilt uppmärksammas.
- Skolenheten arbetar fram ett förväntansdokument som enligt lag ska gälla från 260801, som innehåller följande delar; information om skolreglerna på skolan, och gemensamma rutiner och förhållningssätt i arbetet med att upprätthålla skolreglerna, samt en påminnelse om vårdnadshavarna ansvar enligt 6 kap. Föräldrabalken.

7. Förebyggande arbete

Rektor ansvarar för att skolenhetens plan mot kränkande behandling efterföljs och utvärderas årligen.

Kartläggning av verksamheten

Rektor ska se till att det inom skolan undersöks om det finns risker för eller förekomst av diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller repressalier. Viktiga faktorer att kartlägga är formella aktiviteter (t.ex. lektioner), informella aktiviteter (t.ex. rastverksamhet, förflyttningar) och fysiska platser (t.ex. omklädningsrum, utemiljöer, korridor). Genom att kartlägga verksamheten kan du se om åtgärder fungerar. Eventuella problem blir tydligare. Det blir lättare att förstå varför kränkningar uppstår, i vilka sammanhang och hur de tar sig uttryck.

Inom våra verksamheter ska barn och elever utifrån ålder och mognad i olika forum ges möjlighet att framföra sina åsikter och uppfattning om enhetens fysiska, organisatoriska och psykosociala skolmiljö.

Verksamheternas samverkansforum med vårdnadshavare ges årligen möjlighet att belysa förbättringsområden. Under utvecklingssamtal ska vårdnadshavare ges möjlighet att framföra sina åsikter om skolmiljön. Förvaltningen genomför också årligen en enkät där vårdnadshavare ges möjlighet att framföra sina uppfattningar om skolmiljön.

Förvaltningen tillhandahåller årligen kartläggningsmaterial i form av enkäter. Detta tillsammans med underlag från skyddsronder, såsom kartläggning av risker våld och hot är material som ska användas för att kartlägga verksamheten.

Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder

Utifrån vad som framkommit vid kartläggning av verksamheten och utvärdering av föregående års plan mot kränkande behandling ska skolan göra en analys av orsakerna till riskerna. Elevhälsoteamet tillsammans med skolenhetens personal analyserar föregående års anmälningar avseende trakasserier, diskriminering och kränkningar. Personalen ska regelbundet följa upp och analysera elevers frånvaro och rapportera avvikelser till chef utifrån

huvudmannens rutiner för frånvaroarbete.

Vidta åtgärder

Utifrån vad som framkommit i analysen upprättas plan mot kränkande behandling, innehållande mål och åtgärder för att nå målen. Tänk på att målen ska vara konkreta och gå att följa upp. Rektor ansvarar för att skolenhetens plan mot kränkande behandling görs tillgänglig för vårdnadshavare på lärplattformen. Rektor samt personal ansvarar för att mål och åtgärder i görs kända i elevråd, klassråd, föräldramöten, andra forum för föräldrasamverkan och personalmöten i samband med läsårsstart.

Följ upp och utvärdera

Planen ska följas upp och utvärderas. Detta underlag används sedan tillsammans med kartläggningen inför kommande års plan mot kränkande behandling och diskriminering. Elevhälsoteamet tillsammans med skolenhetens personal deltar i utvärdering av mål och åtgärder utifrån föregående år. Inom skolan ska elevrådsrepresentanterna också delta i utvärdering av mål och åtgärder från föregående år.

8. Nulägesanalys av elever och personal

Trivselenkät HT 25/ VT 26

Under höstterminen 2025 och vårterminen 2026 genomfördes trivselenkäter bland skolans elever för att kartlägga upplevelsen av trygghet, trivsel och skolmiljö. Enkäten innefattar områden som är pusselbitar i planen mot diskriminering och kränkande behandling, som exempelvis språkbruk på skolan, relationer mellan elever och personal, studiero, matro samt kännedom om skolans ordningsregler. Resultaten visade att eleverna på skolan upplevde en hög trygghet och trivsel över hela läsåret. När de fick frågan om de trivdes i skolan svarade 95,3 % under höstterminen och 95,5 % under vårterminen att detta stämde antingen helt eller till stor del. Även förtroendet för de vuxna och kännedom om ordningsreglerna låg kvar på nära hundra procent. Vid närmare studie syns dock tydliga skillnader i hur resultaten förändras mellan årskurs F-3 och 4-6 under de två terminerna.

Resultaten visar en positiv utveckling av elevernas upplevelse av studiero under läsåret. I F-3 ökade den sammanlagda andelen elever som svarade "stämmer helt" eller "stämmer till stor del" från 74,8 procent under höstterminen till 79,1 procent under vårterminen. Även i årskurs 4-6 har resultaten förbättrats. Den sammanlagda andelen elever som svarade "stämmer helt" eller "stämmer till stor del" ökade från 54,0 procent under höstterminen till 65,7 procent under vårterminen.

När det gäller språkbruket i klassrummet visar resultaten en genomgående positiv utveckling för hela skolan. I både F-3 och 4-6 har andelen elever som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del" på påståenden om ett gott samtalsklimat under lektionstid ökat mellan höst- och vårterminen. Lågstadiet har förbättrat sina siffror med 3,1 procentenheter, vilket innebär att 88 procent av eleverna upplever ett gott språkbruk. Även mellanstadiet visar en ökning med 2,7 procentenheter och landar på närmare 65 procent.

När det däremot kommer till språkbruket på rasterna blir utvecklingen betydligt mer splittrad mellan de olika åldersgrupperna. För 4-6 har det skett

en mycket positiv förändring under läsåret. Andelen äldre elever som upplever rastspråket som bra har ökat med ungefär 11 procentenheter och landar på 63 procent under våren. Samtidigt visar enkäten i F-3 har språkbruk på rasterna sjunkit med 10,5 procentenheter och uppgår till 70,8 procent under våren.

Vidare framkommer det att eleverna i F-3 upplever att det i större utsträckning är oroligt i den fysiska miljön där puttar och slag på rasterna ökade från 9,8% under höstterminen till 30,3 % under vårterminen. Oroligheterna på rasterna har i sin tur haft en inverkan på matsituationen då tiden har gått åt till att reda ut konflikter.

Ökningen av fysisk oro på lågstadiets raster kan förklaras utifrån två huvudsakliga faktorer. Den främsta orsaken som lyfts fram är en förändring i personalens arbetssätt; personalen på skolan har blivit mer uppmärksam på skolgården och arbetar numera mer aktivt med att upptäcka, hantera och dokumentera konflikter i stunden. Detta innebär att händelser som tidigare riskerade att förbli upptäckta nu fångas upp och blir kända för skolpersonal och elever. Utöver den ökade uppmärksamheten framkommer även strukturella orsaker, såsom förändrade elevkonstellationer till följd av nya elever. Nya elevgrupper uppges behöva mer tid, en starkare vuxennärvaro och mer riktade, styrda rastaktiviteter för att lyckas spela ihop sig och landa i skolans gemensamma normer och rutiner.

Vid en jämförelse med mellan föregående läsår (HT24/VT25) och innevarande läsår (HT25/VT26), visar enkäterna att utvecklingen skiljer sig mellan lågstadiet (F-3) och mellanstadiet (4-6). Medan mellanstadiet uppvisar förbättringar inom både språkbruk och studiero, visar lågstadiet en försämring, framför allt när det gäller studieron i klassrummet. En annan del som noteras är att andelen elever i F-3 som upplever trygghet på nätet har minskat. På mellanstadiet har elevernas upplevelse av språkbruket förbättrats både i klassrummet och under rasterna. Andelen elever som upplever ett tråkigt språk på rasterna har minskat från närmare 50 procent under HT24/VT25 till 36,9 procent under HT25/VT26. Inom F-3 har språkbruket i klassrummet varit fortsatt stabilt på en hög nivå (motsägelsefullt). Under båda läsåren uppges omkring 71-72 procent av eleverna att språkbruket i klassrummet är bra, vilket tyder på att detta område har bibehållit en positiv utveckling.

Det förbättrade språkbruket i skolan i stort under läsåret är ett resultat av att skolan har arbetat mer med eleverna om hur man är en bra kompis och hur språket används på ett schyst sätt. Under terminen har verksamheten arbetat aktivt med initiativet "Språkspanarna", vilket har hjälpt både elever och

personal att bli mer uppmärksamma på hur det faktiskt låter på skolgården. Dessutom har skolan startat ett nära samarbete med modersmålslärarna. Det har gett personalen en bättre kännedom om fula ord på andra språk, vilket i sin tur har gjort att personalen har kunnat finnas till hands och vägleda eleverna genom att reagera och säga till direkt i stunden.

När det gäller matsituationen på 4-6 har skolan nått bättre resultat under läsåret, där andelen elever som äter skolmaten varje dag har ökat från 41,4 % under höstterminen till 60,4 % under vårterminen. Denna positiva utveckling kan ha varit ett resultat av skolans arbete med att ha infört tydligare ramar och rutiner för att skapa mer matro. Bland annat har man introducerat "5 tysta minuter" i början av lunchen, vilket hjälper eleverna och klasserna att landa och komma ner i varv efter lektioner och raster. För att skapa en lugnare miljö i matsalen har skolan dessutom glesat ut lunchtiderna i schemat, vilket gör att det är färre elever som vistas där samtidigt. Alla klasser har utökat matsalstiden, vilket bidragit till att minska matsalsstressen och för att fler ska hinna äta gemensamt. Skolan har också lagt fokus på att uppmuntra och stötta elever till att äta och har gjort en översyn för att se vilka elever som skulle må bra av att få anpassad kost. Utifrån enkätsvaren går det att se ett samband mellan upplevd matro och elevernas matintag. Under vårterminen, då matron upplevdes som bättre, ökade andelen elever som åt skolmaten dagligen jämfört med höstterminen.

Vidare visar analysen av elevernas trygghet på nätet under läsåret en åldersmässig förskjutning. i årskurs 4–6 syns en positiv utveckling, där andelen elever som uppger att de blivit utsatta för nätkränkningar har sjunkit från 15,3 procent under höstterminen till 5,4 procent under vårterminen. I årskurs F-3 framkommer däremot att andelen elever som upplevt kränkningar på nätet ökat från 11,4 procent till 13,5 procent. Det har även skett en ökning i andelen lågstadiel elever som uppger att de själva har kränkt någon på nätet, från 4,9 procent till 9,0 procent under läsåret.

För lågstadiets (F–3) del landade resultaten annorlunda i jämförelse med 4-6. Lågstadiets största mätbara framgång låg i arbetet med att göra planen mot kränkande behandling känd och begriplig för de yngre eleverna. En förklaring är att skolan tagit fram en kortversion på skolans fem största språk. Under höstterminen svarade nästan 40 % av eleverna att de inte kände till skolans plan mot kränkande behandling, men den siffran sjönk under vårterminen till 6,7 %. Tidigare upplevdes begreppen ofta som svåra att förstå, men den positiva förändringen visar att personalen har gjort innehållet begripligt och

levande i skoldagen. Genom att lärarna har pratat om ämnet på ett enklare sätt, genomfört konkreta värdegrundsövningar och visat i praktiken hur man agerar om någon är elak, har budskapet nått hela vägen fram till de yngsta. Att skolan har mer frekvent använt de rätta begreppen har visat sig vara en framgångsrik väg för att öka elevernas medvetenhet.

Sammanfattningsvis visar läsårsanalysen att det har skett flera framsteg på flera områden genom strukturella åtgärder. Klasserna har identifierat de målområden som anses vara mest aktuella för respektive klass. Det är dock viktigt att notera att resultatet bygger enbart på elevernas enkätsvar, vilket innebär att personalens perspektiv saknas. Detta i sin tur begränsar möjligheten att få en mer nyanserad bild av situationen.

De framtida målområdena skiljer sig dock åt mellan stadierna. Målområdena varierar mellan klasserna då respektive klass har identifierat och valt att arbeta med de områden som varit mest relevanta för den egna elevgruppen. Arbetet har delvis utgått ifrån och genomförts inom ramen för innehållet i skolans mål och aktiviteter i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

För mellanstadiet handlar det fortsatta arbetet om att bibehålla och stabilisera de förbättrade resultaten gällande studiero och rastspråk. För lågstadiets del har fokus varit att dämpa oroligheterna under rasterna och i matsalen genom ökad vuxennärvaro och styrda aktiviteter för att hjälpa eleverna att landa i skolans rutiner.

Målområde 1: Matro

Skolan har arbetat med att införa en tydlig struktur för matro. För att skapa en lugnare måltidsmiljö har skolan tagit fram matsalsregler före, under och efter lunch, fem tysta minuter används i början av matstunden. Vidare har ett schema med utglesade lunchtider för att minska antalet barn som vistas i matsalen samtidigt tagits fram, samt bestämda bordsplaceringar för att dämpa stressen och öka tryggheten vid måltiderna. Eleverna i F-3 går numera i mindre grupper in i tamburen och matsalen för att få en lugnare start på lunchen. Det som har prioriterats bort är att fasta matvärdar som möter upp och hälsar på eleverna. Vad vi som skola kan utveckla är antalet gånger som eleverna får lämna sin matplats under lunchsittningen. Härigenom får eleverna träna sig i att enbart hämta mat och dryck vid behov, vilket skapar en lugnare matsituation och minskar springet.

Vidare har skolan arbetat med förebildlighet, vilket innebär att skolpersonalen visar eleverna hur de kan gå tillväga om de exempelvis tappar något, om det ligger papper på golvet, om det är kladdigt på bordet eller på stolen när man kommer till matsalen. Om vi visar hur man ska göra blir det enklare för barnen att hantera situationen på egen hand i ett senare skede.

Målområde 2: Studiero

I arbetet med att stärka arbetsron i klassrummen har skolans personal lyft och arbetat vidare med studiero i gemensamma forum. Arbetet har sett olika ut i F–3 och 4–6 för att ta hänsyn till de skillnader som finns mellan yngre och äldre elevers behov av stöd, struktur och tydlighet.

Som en del i arbetet med att främja studiero arbetar skolan systematiskt för att skapa en trygg, strukturerad och inkluderande lärmiljö där alla elever ges goda förutsättningar att utvecklas och nå sina kunskapsmål. Arbetet med studiero bygger på tydliga rutiner, gemensamma förväntningar och ett relationellt förhållningssätt i klasserna.

En viktig del i arbetet är att skapa tydliga ramar kring lektionsstart och undervisningens genomförande. Eleverna förväntas komma in i klassrummet i tid efter raster och andra pauser. När undervisningen kan starta med hela elevgruppen närvarande skapas bättre förutsättningar för arbetsro, samtidigt som elever som är på plats i tid inte behöver vänta på att undervisningen ska börja.

Lektionsmål och lektionsupplägg presenteras i klassrummet och eleverna får information om dagens schema samt andra viktiga händelser. Genom att eleverna vet vad som ska hända och vilka förväntningar som finns ökar tryggheten och möjligheten att fokusera på undervisningen.

Skolan arbetar även för att skapa kontinuitet genom att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt genomförs av ordinarie personal. Fasta vuxna och goda relationer bidrar till trygghet, tydlighet och stabilitet, vilket skapar bättre förutsättningar för ökad studiero.

I 4–6 används startuppgifter för att skapa en lugn och fokuserad start på lektionerna. När eleverna kommer in i klassrummet finns en konkret uppgift att börja arbeta med direkt. Startuppgiften hjälper eleverna att ställa om från rast eller annan aktivitet till undervisning, skapar fokus på lärandet och ger en naturlig övergång till lektionsinnehållet.

För att tydliggöra förväntningar i 4–6 används även visuella stöd. Ett exempel är *Stoppljuset* i ClassroomScreen, där:

- rött ljus innebär helt tyst arbete,
- gult ljus innebär arbetsprat med låg samtalsnivå,
- grönt ljus innebär att samtal är tillåtet.

Det visuella stödet hjälper eleverna att förstå vilka arbetssätt och vilken ljudnivå som gäller under olika delar av lektionen och bidrar till en gemensam struktur och förutsägbarhet i klassrummet.

Vidare förs kontinuerliga samtal i 4–6 om vad studiero innebär. Syftet är att stärka elevernas delaktighet och förståelse för hur de själva kan bidra till en god arbetsmiljö. Genom gemensamma diskussioner om förväntningar, ansvar och hänsyn utvecklar eleverna en ökad förståelse för hur ett tryggt och respektfullt klassrum skapas.

Utöver de olika metoder som används i klasserna tillämpar skolan en konsekvenstrappa som ett gemensamt verktyg för att hantera och minimera lektionsstörningar. Detta skapar tydlighet kring förväntningar och bidrar till en trygg och förutsägbar lärmiljö.

Det fortsatta arbetet fokuserar på att ytterligare utveckla studieron i klasserna samt att begripliggöra innebörden av studiero för eleverna. Genom fortsatt arbete med tydliga rutiner, gemensamma förväntningar och samtal om studiero ska eleverna få en tydligare förståelse för vad som krävs för att skapa en trygg och lärande miljö.

Målområde 3: Språkbruk

För att förbättra samtalsklimatet och motverka verbala kränkningar har skolan arbetat med insatsen "Språkspanarna" och riktade kuratorsinsatser kring bemötande och språkbruk. Skolan har även samverkat med Antidiskrimineringsbyrån samt initierat ett samarbete med modersmålsenheten för att kunna identifiera och korrigera olämpligt språkbruk på flera olika språk.

Arbetet med Språkspanarna inleddes med en konkret kartläggning där eleverna själva inventerade vilka fula ord som förekom på skolan under både lektionstid och raster. Orden samlades i en burk och sammanställdes sedan i ett dokument, uppdelat för F–3 respektive 4–6. Därefter gick mentorerna

igenom de mest frekvent förekommande orden med eleverna för att förklara deras betydelse. Under dessa samtal diskuterades även vad man faktiskt förmedlar när man använder sådana ord och hur mottagaren känner sig. Denna första fas avslutades med en symbolisk handling där eleverna fick riva sönder lapparna och slänga dem i papperskorgen för att markera att orden är färdig använda.

För att få en gemensam syn på elevernas språkbruk samt en djupare förståelse för ordens betydelse och kulturella skillnader, träffade personalen modersmålslärarna vid två tillfällen.

Vidare genomfördes temaveckorna "Fri från fult språk". Under dessa veckor repeterades de otillåtna och olämpliga orden med eleverna, och skolan gick även igenom sin konsekvenstrappa för språkbruk i syfte att skapa en trygg och trivsamt miljö för alla. Under samma period arbetade klasserna med alternativa strategier för hur man kan hantera ilska utan att använda fula ord, bland annat med stöd av material från "Bråka smartare". Som en positiv motvikt fick eleverna dessutom träna på att säga snälla saker till varandra, som att säga tack och förlåt, samt att göra positiva handlingar i vardagen, exempelvis att hjälpa någon eller bjuda in en klasskamrat till lek.

Resultaten på elevenkäten som gjordes visar att eleverna är mer medvetna om vad som menas med ett respektfullt språkbruk. Skolans trivselenkät visar att språkbruket har förbättrats till en viss del, främst i F-3. Här saknas vuxnas upplevelser och inverkan på det arbetet som genomförts. Positiv förstärkning har hjälpt elever med att använda sig av andra ord vid exempelvis konflikter. Utifrån detta kan analys dras att det är viktigt med det förebyggande arbetet och att det sker i tidigt skede. Förändringen ses framförallt på rasterna, där det inte används fula ord i samma utsträckning. Detta i sin tur leder till färre konflikter och att det har en positiv inverkan på undervisningen då eleverna har ett bättre fokus på lektionsinnehållet. Tidigare har man kunnat se att eleverna tar med sig konflikter in till lektionerna och att energin har fått läggas på att hantera konflikter istället för att undervisa.

Inledningsskedet när eleverna arbetade aktivt med att samla in ord och agera språkspanare var framgångsrikt. En bidragande faktor till att arbetet blev framgångsrikt var det konkreta arbetet med insamlandet av ord som engagerade eleverna och gjorde dem delaktiga. En annan framgångsfaktor var att vi kunde se att eleverna stärktes i en positiv riktning då de fick beröm för att de sa snälla saker till varandra. Effekten blev att de ville göra mer av detta och att beteendet smittade av sig till andra.

Alla delar av den planerade insatsen har inte kunnat genomföras, då tiden för gemensam uppföljning och fortsatt planering har varit begränsad. En planerad aktivitet var att eleverna under hösten skulle samla positiva ord på samma sätt som de tidigare arbetat med att identifiera negativa ord kopplat till språkbruk. Denna aktivitet genomfördes dock inte.

I den tidiga planeringen fanns även en ambition att anordna temakvällar för vårdnadshavare med fokus på språkbruk och hur skola och hem tillsammans kan arbeta främjande kring ett respektfullt språk och bemötande. Dessa aktiviteter har inte heller genomförts inom ramen för årets arbete, men kommer att tas med som en del i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Inför det fortsatta arbetet finns det flera tydliga framgångsfaktorer att värna om, särskilt då insatserna har gett god effekt i alla klasser, men särskilt i de lägre åldrarna (F–3) och bidragit till lugnare raster samt bättre fokus under lektionerna. De elevaktiva och konkreta metoderna, såsom konceptet med "Språkspanare" och den praktiska hanteringen att samla ord i en burk för att sedan riva dem, engagerade eleverna stort och bör bibehållas. Likaså har den positiva förstärkningen visat sig värdefull; att uppmärksamma och ge beröm för snälla handlingar och positiva ord skapade en smittoeffekt som bör bli en permanent del av vardagen. Det tvärprofessionella samarbetet mellan lärare från olika stadier, kurator och specialpedagog har gett viktiga perspektiv som håller ihop den röda tråden på skolan. Samtidigt bör det arbetet som uteblivit implementeras nästa läsår.

Målområde 4: Sociala medier

För hantering av utmaningar i elevernas digitala nätverk, som ofta spiller över i skolvardagen, har skolan fortsatt att samverka med Antidiskrimineringsbyrån där de haft workshop med mellanstadiet avseende säkerhet och bemötande på sociala medier. Parallellt med detta har kurator genomfört samtalsgrupper för tjejer med fokus på värdegrund, inkludering och strategier för att motverka dolda kränkningar och utfrysning. Arbetet med sociala medier behöver fortsätta som en kontinuerlig del av skolans främjande och förebyggande arbete.

Sammantaget framkommer det att även om skolan har arbetat med dessa målområden, saknas en mätbar uppföljning utifrån personalens perspektiv för att kunna följa upp resultaten av arbetet. Däremot visar elevernas enkätsvar tecken på framgång i arbetet, exempelvis genom förändringar i språkbruk och

studiero. Vidare behöver insatserna inom de olika områden arbetas kontinuerligt för att uppnå en varaktig förändring.

Trygghetsvandring

Under vårterminen genomfördes trygghetsvandringar i samtliga klasser. I samband med dessa fick eleverna ett formulär där olika platser och utrymmen på skolan fanns angivna. Eleverna fick markera vilka områden de upplevde som otrygga samt hade möjlighet att lämna egna kommentarer eller ange andra platser i en öppen svarsruta. Syftet med trygghetsvandringen var att fånga elevernas upplevelser av skolans olika miljöer och identifiera områden där trygghetsskapande insatser kan behövas.

Årskurs F-3

Det som framkommer i klasserna är att eleverna upplever otrygghet i toaletterna i matsalen och vid klassrummet. Detta främst utifrån att det är smutsigt och att det bankas på toalettdörren. Utifrån att flera elever upplever otrygghet kring toaletterna vid matsalen väljer många att undvika att använda dem. Vidare framkommer det att eleverna upplever att det är högljutt i kapprummet.

Årskurs 4-6

I likhet med F-4 upplever eleverna i klass 5 och 6 att de upplever otrygghet i toaletterna vid klassrummet och i matsalen. Otryggheten upplevs även i kapprummet till följd av höga ljudnivåer. Det som ytterligare sticker ut är att det används ett dåligt språkbruk vid fotbollsplanen och att det florerar bilder på eleverna på sociala medier. Vidare känner sig eleverna otrygga till och från språkval på grund av att det är mörkt ute och att ingen vuxen följer med.

Åtgärder som har genomförts:

- Toalettfönstren i matsalen har täckts för med insynsskydd
- Skolan har upptagit elevers upplevelse av toaletterna med serviceförvaltningen
- Antidiskrimineringsbyrån har haft workshop om hur man ska förhålla sig till varandra på sociala medier i klasserna
- Kurator har haft tjejgrupper i årskurs 5 där sociala medier har behandlats
- Elevstödjare har satts in till och från språkvalet för att öka trygghet och vuxennärvaro.

Kränkningar

Sammanställningen av kränkningsärenden på Lextorpsskolan visar på en ökning av antalet incidenter under vårterminen 2026 jämfört med höstterminen 2025. Totalt sett har 14 ärenden avseende kränkande behandling registrerats under höstterminen 2025, medan 37 kränkningsärenden har registrerats under vårterminen 2026. Den genomsnittliga handläggningstiden från det att ett ärende påbörjas till dess att det avslutas uppgår till cirka 25 arbetsdagar. Skolan har strävat efter att agera så skyndsamt som möjligt, med hänsyn till en realistisk och hållbar genomförandeprocess. Skolans tidsram för hantering av kränkningsärende ser ut på följande sätt:

Steg 1	Bakgrund	Inom 1 dag från det att händelsen uppstod
Steg 2	Analys (utredningsdelen)	Inom 3 dagar efter det att bakgrunden har dokumenterats
Steg 3	Dokumentation åtgärder	Inom en vecka från det att analysen har dokumenterats
Steg 4	Uppföljning av vidtagna åtgärder	Inom 2 veckor från det att åtgärderna har dokumenterats

När det gäller könsfördelning framgår det att pojkar är överrepresenterade som utsatta. Sammanställningen visar cirka 40 fall där pojkar varit primärt utsatta och cirka 11 fall där flickor varit primärt utsatta. Kränkningarna sker dessutom främst mellan elever av samma kön. Majoriteten av händelserna handlar om konflikter mellan enskilda elever som eskalerar till någon form av fysisk eller verbal kränkning. Det visar sig att händelserna ofta föregås av retningar, verbala påhopp, meningsskiljaktigheter eller konflikter i samband med lek och spel.

Kränkningarna på skolan tar sig flera olika uttryck och många incidenter innehåller mer än en typ av kränkning samtidigt. Den vanligaste formen är fysiska kränkningar, där totalt omkring 37 fall identifierats. Dessa innefattar bland annat slag med knytnäve eller öppen hand, sparkar, knuffar, samt

användning av föremål såsom hammare, stålborstar, skor och snöbollar. Utöver detta förekommer verbala kränkningar i cirka 22 fall. Dessa består av fula ord, öknamn och nedsättande språkbruk kopplat till utseende eller personliga egenskaper. Psykosociala kränkningar förekommer i cirka 16 fall och omfattar exempelvis utfrysning, hot, elaka bilder eller teckningar, förstörelse av egendom såsom söndertrampade läxor eller skor som göms, samt hot eller kränkningar via SMS och sociala medier. Två av dessa fall har skett utanför skoltid och har då handlat om kränkande behandling via SMS eller sociala medier.

Händelserna är spridda över flera olika platser i skolmiljön, men en tydlig koncentration kan ses till vissa områden. Skolgården är den absolut vanligaste platsen för kränkningar, särskilt vid fotbollsplanen och gaga-bollplanen, där lek och tävlingsmoment ofta förekommer. Därefter följer matsalen, klassrummen och kapprum. Här sker kränkningar i samband med in- och utgångar mellan lektioner och raster eller till och från matsalen. En viktig aspekt är att många kränkningar sker i samband med övergångar och situationer där personalnärvaron är begränsad.

Det förekommer även händelser som klassas som trakasserier, den allvarliga graden av kränkning. På skolan förekommer 4 ärenden som rubriceras som trakasserier. Ett fall rör etnisk tillhörighet där en elev kallats "black". Det förekommer också fall där ordet "apa" används i samband med konflikter kopplade till hudfärg. Vidare finns exempel på nedsättande språk kopplat till funktionsnedsättning, såsom användning av ordet "CP". I ett fall har även en elev fått sin själ avdragen, vilket kan kopplas till kränkningar av både religiös och kulturell karaktär.

Av totalt 51 kränkningsärenden avslutades 21 ärenden innan de gick vidare till steget åtgärder. I de flesta av dessa fall bedömdes händelsen utgöra kränkande behandling, men de insatser som sattes in i direkt anslutning till händelsen bedöms vara tillräckliga för att hantera situationen och förebygga att liknande händelser skulle upprepas. Detta innebär att ärendet inte behövde utredas vidare. Insatser bestod bland annat av samtal med berörda elever, skriftlig varning och ökad uppsikt. I andra fall gick ärendet inte vidare till åtgärdsfasen eftersom den fortsatta utredningen visade att det rörde sig om skojbråk där eleverna inte upplevde sig ha blivit kränkta, att handlingen varit oavsiktlig eller att händelsen bedömdes vara en enstaka händelse av en lägre allvarlighetsgrad. I dessa fall bedömdes därför att ytterligare utredning eller åtgärder inte var nödvändiga.

Det vi ser på skolan är att händelserna ofta beror på en kombination av olika faktorer i elevernas vardag, skolmiljön och den digitala tillvaron. En vanlig utgångspunkt är de tävlingsinriktade lekarna under rasterna, till exempel fotboll eller gagaboll. När tempot är högt och engagemanget stort kan det ibland vara svårt att hantera en förlust eller att komma överens om reglerna. Det som börjar som ett missförstånd eller små irritationer kan växa till större konflikter. Detta hänger ofta samman med att barn och unga fortfarande håller på att utveckla sin impulskontroll och förmåga att hantera starka känslor. I stunden kan det vara utmanande att hantera ilska eller känslan av att bli provocerad, vilket gör att tröskeln för att reagera i affekt blir låg. Det kan då vara svårt att hitta lugna, verbala sätt att lösa situationen, särskilt för de yngre eleverna som fortfarande övar på att sätta ord på sina känslor. Samtidigt visar det sig att eleverna reflekterar över det inträffade. De visar ofta att de förstår att det blev fel. Det tyder på att en stor del av konflikterna är situationsbundna och sker i affekt, snarare än att de är uttryck för en vilja att medvetet eller systematiskt kränka någon.

Det finns även utmaningar i den sociala dynamiken och hur man pratar med varandra i vissa grupper. Ibland kan lekar eller skämt som börjar i all välmening gå för långt så att någon blir sårad. Det förekommer också en tuffare samtalston bland vissa elever och ibland kan gamla oförrätter ligga kvar och skapa nya spänningar. Det kan även vara extra känsligt för elever som är nya i en grupp och som fortfarande håller på att lära känna sina kamrater.

Slutligen spelar även miljön och vuxennärvaron roll. Många av dessa situationer uppstår i utrymmen där personalen har begränsad möjlighet till uppsyn, som i kapprum, korridorer eller vid förflyttningar mellan olika lektioner och matsalen. Dessutom spelar fritiden och det digitala livet in, då diskussioner som startar på sociala medier som Snapchat ibland följer med in i skolan och skapar oro under skoldagen.

Genomförda insatser och bedömd effekt

Skolan har under läsåret genomfört ett flertal insatser på individ-, grupp- och skolenivå för att förebygga, hantera och följa upp kränkningar. Utredningarna visar att de mest framgångsrika insatserna har varit de som kombinerar tydliga gränser och konsekvenser med nära vuxenstöd, individuella anpassningar och ett långsiktigt värdegrundsarbete.

Insatser på skolnivå

På skolnivå har flera förebyggande åtgärder genomförts. Under vårterminen 2026 återintroducerades Fairplay vid fotbollsspel på raster för att skapa ett mer respektfullt samspel mellan eleverna. Skolan har även ökat vuxennärvaron på raster och i matsalen samt arbetat med tydligare rutiner vid övergångar mellan olika aktiviteter. Personal har varit närvarande och följsamma i de miljöer som eleverna vistas i. Personal har även befunnit sig på platser där konflikter oftare uppstår enligt kartläggning, såsom rastytor, kapprum och matsal. Utifrån detta har situationer kunnat uppmärksammas och hanteras i ett tidigt skede. De förbättrade rutinerna vid exempelvis in- och utgångar har bidragit till ökat lugn och minskad risk för konflikter.

Insatser på gruppnivå

På gruppnivå har skolan bedrivit ett aktivt värdegrundsarbete med materialet Bråka smartare, där bland annat konsekvenstrappan använts som ett verktyg för att ge eleverna strategier för konflikthantering, känslöhantering och ett respektfullt bemötande. Klassrådsdiskussioner har genomförts för att stärka elevernas delaktighet och skapa gemensamma förhållningssätt. Riktade gruppinsatser i form av bland annat tjejgrupp som kurator har hållit i har också genomförts för att stärka relationer och sammanhållning i elevgrupper där behov identifierats.

Vidare har förändringar gjorts i klassrummens organisation genom omstrukturering av grupper, strategiska placeringar och genomtänkta arbetspar. Dessa åtgärder har bidragit till ökad trygghet samt minskat risken för konflikter, utfrysning och andra negativa beteenden.

Insatser på individnivå

På individnivå har skolan arbetat med samtal med elever och vårdnadshavare, skriftliga och muntliga konsekvenser, tillfälliga avstängningar från aktiviteter, individuella scheman, extra vuxenstöd samt kuratorsinsatser.

Tydliga konsekvenser i form av skriftliga varningar och tillfälliga avstängningar har i flera fall haft en positiv effekt. Åtgärderna har tydliggjort allvaret i det inträffade, bidragit till att elever tagit ansvar för sitt agerande och samtidigt skapat ökad trygghet för de elever som utsatts.

Under läsåret har 24 skriftliga varningar tilldelats. Skriftliga varningar har använts i de fall där elever gjort sig skyldiga till fysiska angrepp som slag, spark mot kropp eller verbala påhopp med koppling till diskrimineringsgrunderna. I fem av fallen har de två inblandade parterna fått varsin skriftlig varning. Merparten som fått en varning är pojkar (2 flickor), och går i årskurserna 4-6. En oroväckande trend är att 8 ärenden rör elever i de yngre åldrarna. Det är endast en elev som fått varning två gånger och i två av ärendena har tre elever fått skriftlig varning för att ha utsatt en enskild elev för psykosocial och/eller fysisk kränkning (trakasserier). Avstängning har beslutats vid sju tillfällen där varje enskilt fall särskiljer från varandra. Denna kategori rör mer om riktade slag eller sparkar mot huvudet för att avsiktligt skada motparten, eller ohämmat slagsmål, oavsiktligt kraftigt våld mot huvud eller hotfulla telefonsamtal till personal från elev. Samma som vid skriftlig varning är pojkarna överrepresenterade (1 flicka). Två av eleverna som blivit avstängda och dessutom fått en skriftlig varning tidigare beroende på fysisk kränkning.

För elever med återkommande svårigheter har individuellt stöd varit en viktig framgångsfaktor. Att tilldela en elev, en elevstödjare eller annan resursperson har skapat bättre förutsättningar för vägledning i sociala situationer och minskat risken för nya konflikter. Regelbundna samtal med kurator har också varit en betydelsefull insats med fokus på impuls kontroll, konflikthantering och sociala strategier. För vissa elever har individuella anpassningar, såsom bildstöd, individuella scheman eller möjlighet att arbeta i en lugnare lärmiljö, bidragit till ökad studiero och färre konflikter.

Utredningarna visar att insatserna i många fall haft en positiv effekt på kort sikt. Specifika konflikter har ofta upphört efter genomförda samtal, stödinsatser och andra åtgärder, vilket inneburit att flera ärenden kunnat avslutas med bedömningen att de genomförda insatserna varit tillräckliga.

Samtidigt visar utredningarna att vissa utmaningar kvarstår på en mer generell nivå i vissa elevgrupper. Även om individuella åtgärder ofta leder till att enskilda konflikter upphör, krävs ett fortsatt systematiskt och långsiktigt värdegrundsarbete för att skapa varaktiga förändringar. Resultaten visar att kombinationen av tydliga konsekvenser, nära vuxenstöd, individuella anpassningar, kontinuerlig dialog med vårdnadshavare och ett aktivt arbete med elevernas sociala samspel utgör de insatser som haft störst betydelse för att förebygga och motverka kränkningar.

Arbetshändelser

Under läsåret 2025/2026 registrerades totalt 19 ärenden gällande arbetshändelser för elever på skolan, 9 ärenden under höstterminen och 10 ärenden under vårterminen. Statistik över händelserna visar att 12 klassificerades som tillbud och 7 som olycksfall. Tittar man på fördelningen mellan årskurserna blir det tydligt att de äldre eleverna är överrepresenterade; 7 ärenden berörde årskurs 6, 5 ärenden årskurs 5 och 1 ärende årskurs 4. På lågstadiet och fritidshemmet var frekvensen betydligt lägre, med 2 ärenden i förskoleklass, 2 i årskurs 2, samt 1 vardera i årskurs 1 och inom fritidshemmet.

Handläggningen av dessa 19 ärenden uppvisar en spridning i tid. Den genomsnittliga ärendetiden landade på 12 dagar. Av det totala antalet utreddes 4 ärenden för vidare handläggning eftersom de ej bedömdes vara rena olyckshändelser, samt att 5 ärenden har det satts in konkreta åtgärder för.

Arbetshändelserna kan delas in i tre huvudsakliga områden. Det första rör fysiska olycksfall, vilket innefattar skärskador i slöjden, fallskador, bollar i ansiktet och en rullstolsolycka under idrotten, samt klämda fingrar i samband med lek. Det andra området omfattar konflikter och kränkningar, däribland fysiska konfrontationer på raster, upplevd utfrysning i tjejgrupper och klassrumskonflikter. Det tredje området berör trygghet och säkerhet, exempelvis elever som avvikit från skolområdet utan tillåtelse, missförstånd kring fritidshemsvistelse eller felaktig hantering av mediciner. Geografiskt sett har 18 av händelserna utspelat sig inom skolområdet medan en inträffade utanför, mer specifikt vid ett elskåp på en cykelväg. På skolan är slöjdsalen den vanligaste platsen med 5 ärenden, följt av idrottshallen med 4 ärenden och fotbollsplanen/rastområdet med 4 ärenden. Resterande händelser fördelade sig med 2 ärenden i kapprum eller studiehall, samt 1 ärende vardera i matsalen, på fritidshemmet och på skolgården i stort.

För sju av ärendena dokumenterades specifika insatser på skol-, grupp- och individnivå. På skolnivå sattes 4 insatser in i form av nya rutiner för rastvärdar, kuratorsnärvaro vid idrottslektioner, skärpta rutiner för fritidshemmet samt ökad vuxennärvaro i matsalen. På gruppnivå genomfördes 3 insatser, däribland att eleverna spelar inom sina egna årskurser i stället för över årskursgränserna, ändrade placeringar i klassrummet, extra stöd vid lektioner samt genomgång av ordningsreglerna. På individnivå genomfördes 6 insatser som inkluderade skriftliga varningar, tillfälliga avstängningar, anpassade scheman med resurstöd, individuella samtal med kurator eller rektor samt upprättande av medicinrutiner i hemmet.

Flera av dessa åtgärder har gett god effekt. Separering av elever och ändrade placeringar i klassrummet och slöjden har fått incidenterna att upphöra och ökat trivseln. Det anpassade schemat med resurstöd förhindrade nya rymningsförsök, och kombinationen av tillfällig avstängning och socialtjänstanmälan efter våldsanvändning löste den aktuella konflikten så att eleverna åter kände sig trygga. Dessutom har de nya rutinerna för medicinering i hemmet förhindrat nya avvikelser i skolan, samtidigt som kurators tjeigrupper har haft en positiv effekt i det hänseende att relationerna mellan vissa grupper har stärkts.

Skolans fortsatta arbete för trygghet och trivsel

Under läsåret har en arbetshändelse upprättats när flera elever utsatt varandra för kränkning i samma situation. Inför nästa läsår behöver en kränkingsanmälan registreras för varje enskild elev som blir utsatt för kränkning i en situation. Det kommer även att ge en mer tydlig analys av alla kränkningar som inträffar. Idag varierar det hur åtgärder på skol- och gruppnivå registreras i utredningar då vissa är direkt kopplade till den specifika händelsen och andra syftar till att visa det övergripande arbetet som sker på skolan och i klasserna. Det är inte heller konsekvent huruvida man upprättar en formell anmälan för en händelse eller om man hanterar situationen utan att registrera den alls.

För att vår analys av kränkningar och åtgärder ska bli tillförlitlig måste all dokumentation ske på ett enhetligt sätt framöver. Insatserna behöver vara specifika för händelsen och utvärdering av insatsernas effekt behöver tydliggöras i utredningen för att kunna avgöra vad som gör skillnad i ärenden som rör kränkningar och trakasserier. I flera anmälningar framkommer att situationen hanterats av personal och att åtgärder vidtagits direkt eller i nära anslutning till händelsen, vilket gjort att vidare utredning inte varit aktuell. Utifrån detta ser vi en effekt att kränkningar kan undvikas eller avhjälpas genom att agera snabbt och kraftfullt.

9. Utvärdering av föregående års mål

Stärka elevernas spontana delaktighet och röst

Vision: "Alla inom skolan, små som stora, får kunskap om och ges förutsättningar att göra kloka val utifrån egen övertygelse... Att få vara med och känna sig delaktig är också viktigt för att känna sig trygg. Du vågar visa dina känslor, säga vad du tycker och du blir lyssnad på."

Förebyggande åtgärder:

1. Utveckla elevledarskap och demokratiska processer

Skolan kommer att starta igång ett mentorsprogram för elevrådsledning, där elever i årskurs 4-6 coachas i att leda klass- och elevråd mer självständigt, inklusive retorik- och mötesledningsövningar. Vi kommer även att integrera konkreta övningar i undervisningen om demokratiska processer och majoritetsbeslut. Exempelvis "det goda samverkande samtalet" där eleverna får träna i att lyssna, vänta på sin tur och uttrycka åsikter respektfullt under tydlig ledning av en vuxen, samtidigt som de vuxna uppmuntras att våga delegera mer ansvar. Det kan även handla om att eleverna får praktisera att fatta beslut och förstå konsekvenserna av dessa.

2. Synliggöra och förstärka elevinflytandet

Elevrådet synliggör klassernas önskemål samt beslut och resultat från klass- och elevråd med bilder och enkel text på angiven plats. Protokoll från elevrådet ska regelbundet upptas av mentor tillsammans med representant från elevrådet i nära anslutning till mötet. Dessutom ska skolan utveckla strukturer för att inkludera elevröster i undervisningsplaneringen, där elevers åsikter om arbetssätt och redovisningsformer regelbundet samlas in och synliggörs för lärare, med dokumentation av hur deras feedback beaktats.

3. Samverkan med Antidiskrimineringsbyrån

Genom projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid): skolan kommer att genom projektet BRUS arbeta för att stärka elever och barns kunskaper som sina rättigheter och skolans skyldigheter gällande trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Projektet ska genom sitt arbete låta elever röster bli styrande för de material och de metoder som projektet ämnar ta fram i sista projektåret (2027/2028).

Utvärdering och analys av föregående läsår

Aktivitet 1; Utveckla elevledarskap och demokratiska processer

Aktiviteten har under året genomförts delvis. Demokratiska metoder som röstning och majoritetsbeslut har integrerats i undervisningen, och ett årshjul har gett struktur åt elevrådsarbetet när och vilka frågor som ska lyftas och diskuteras under läsåret. Skolan har använt UR:s serie om elevdemokrati ute i klasserna.

Det planerade mentorsprogrammet för elevrådsledningen i årskurs 4–6 har inte genomförts, vilket både beror på organisatoriska utmaningar om utbildningens upplägg, dels på att det befintliga materialet inte upplevdes som tillräckligt ändamålsenligt eller användbart. Härigenom är de synliga effekterna på elevernas självständighet i mötesledning (elevledarskap) ännu begränsade. Fokus har varit att inspirera eleverna till att hålla demokratiska omröstningar inför elevråden.

Skolan har en tillgång i en kreativ och driftig elevgrupp som både vill och kan ta ett större ansvar, vilket skapar goda förutsättningar, som också anses bli lyssnade på utifrån elevers önskemål (ca 80 %). Nästa steg för skolan är att utgå ifrån/ta fram ett praktiskt stödmaterial som stärker eleverna i retorik och mötesledarskap under lektionstid. Vidare tar skolan fram ett mentorsprogram via extern aktör som är användbar avseende klass- och elevråd för årskurs 4-6. Skolan vill röra sig från "önskelistor" mot ett aktivt medskapande, där elevrådet leder konkreta arbetsgrupper och projekt, ex. planering av 100-dagarsfesten, god studerio i klassrummet m.m. Till kommande läsår planerar vi att mandatperioden i elevrådet förlängs för de äldre eleverna för att bibehålla kompetens och erfarenhet ytterligare. En annan del är att utveckla metoden "Unga coachar yngre". Att stärka och låta äldre elever ledda yngre elevers rastaktiviteter, hålla i problemlösningssuppgifter under läxhjälp/lektionstid mm.

Aktivitet 2; Synliggöra och förstärka elevinflytandet

Skolan har etablerat en god struktur med elevrådsmöten en gång i månaden för representanter från förskoleklass till årskurs 6. Varje klass har haft ett klassråd innan elevrådsmötet för att bereda de frågor eller beslut elevrådet ska fatta. Elevrådsprotokoll har satts upp på skolan utanför det klassrum elevråden hållits. För att stärka elevernas röst har ett presidium med elever från årskurs 5–6 formats, vilka agerat länk mellan elevrådet, klassråden och

delaktighet, stärka det sociala klimatet och skapa en levande elevdemokrati där eleverna får praktisera demokratiska beslutsprocesser på en nivå som är nära deras egen vardag. Den praktiska inriktningen har resulterat i genomförandet av flera uppskattade aktiviteter, såsom höstfest, 100-dagarsfest och en elevinitierad sommarfest med fotbolls- och vattentema.

Trots utformningen med strukturen för elevråd/klassråd finns det delar av den ursprungliga planen som inte har genomförts, bl.a. den teoretiska utbildningen i mötesteknik och elevledarskap. Vad som framkommer i personalens utvärdering är att de det praktiska genomförandet av aktiviteter prioriterats. Vidare framhålls den organisatoriska utmaningen att ha ett gemensamt råd för alla åldrar (F–6) som gjort det svårt att anpassa samtalen och utbildningsmomenten till elevernas olika mognadsgrader. En annan utmaning är att komma bort från klassrådets s.k. önskelistor till forum för demokratiska beslut.

Resultaten kring elevinflytande är tydlig i skolans uppföljningar. Utifrån enkäter upplever 85–90 % av eleverna att de har inflytande över skolans regler, samt att 75–80 % känner sig delaktiga i planeringen av fester och aktiviteter. Personalen har noterat en progression i elevernas förmåga att föra fram sina åsikter; särskilt de äldre eleverna i presidiet har blivit skickliga på att argumentera och förklara tankarna bakom sina förslag istället för att bara läsa upp listor. Denna ökade delaktighet har i sin tur lett till en högre acceptans och förståelse för skolans gemensamma regler.

Som ett nästa steg planerar skolan att dela upp elevrådet i två grupper, ett för de yngre och ett för de äldre eleverna för att bättre kunna anpassa mötesstrukturen och utbildningen. Att klassråden kvalitetssäkras så att de fokuserar på max tre prioriterade frågor där klassen redan fattat ett majoritetsbeslut. Slutligen ska planen för elevledarskap revideras med nytt material som tar fasta på att hörsamma elevröster i undervisningsplaneringen (undervisningens vad, när och hur) och förankras brett hos all personal för att säkerställa en röd tråd i hela verksamheten.

Aktivitet 3; Samverkan med Antidiskrimineringsbyrån (Projekt BRUS)

Under läsåret har skolan ingått i projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid). ADB har varit på plats och genomfört riktade insatser i vissa av skolans klasser. Innehållet i dessa insatser anpassades direkt efter resultaten i skolans senaste trivselenkät, där eleverna uttryckt otrygghet och konflikter kopplat till digitala miljöer. Fokus har varit på sociala medier, bemötande och hur elever agerar mot varandra på nätet. Insatsen har givit effekt i form av en ökad medvetenhet hos eleverna om sina rättigheter och skyldigheter.

Vidare har insatsen skapat grund för personalen att hålla fortsatta samtal om ansvar och respektfullt bemötande både i och utanför klassrummet.

Samtidigt visar personalens utvärdering att samarbetet med ADB har förändrats och inte upplevts som lika aktivt under läsåret som under projektets uppstartsfas. I början av projektet erbjöds föreläsningar för personalen och ADB hade en mer påtaglig och kontinuerlig närvaro i skolans dagliga verksamhet. Det finns ett tydligt önskemål från personalen om en mer aktiv närvaro och tätare samverkan både i och utanför klassrummet framöver för att bibehålla engagemanget.

Som nästa steg kommer skolan att fortsätta sin samverkan med Antidiskrimineringsbyrån och följa den kommande fasen av BRUS-projektet (skapa material till personal, elever). Utifrån projektets målsättning tas metoder och material fram som bygger på elevernas egna erfarenheter och röster. Skolans fokus framåt blir att ta del av, implementera och aktivt använda detta elevnära material i det ordinarie främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Säkerställa konsekvent vårdat språkbruk i alla miljöer

Vision: "Lextorpsskolan sätter förståelsen och acceptansen för allas lika värde högst, som ska vara vägledande för alla skolans elever...Däri genom utbildas våra elever till att bli ansvarstagande, hänsynsfulla och demokratiska medborgare."

Förebyggande åtgärder:

1. Systematisk uppföljning och dokumentation av språkbruk

Skolan kommer att införa "Språkspanare" på rasten och i matsalen, där personal och elever får i uppdrag att uppmärksamma språkbruket. Rastaktivitetsgruppen ansvarar och planerar för att aktiviteten genomförs under läsåret. En mapp på Driven kommer att finnas för att dokumentera språkbruket som uppmärksammas, inklusive möjlighet att ange språk och kontext (enskilda elever ska inte anges i dokumentationen, om det inte avser en kränkning). Denna information kommer att användas för diskussion i arbetslagsmöten och på Megamöten och lägga en grund för vilket språkbruk som skolan behöver arbeta med.

2. Förstärkt flerspråkig kompetens och kommunikation

Personalen kommer att få kännedom om grundläggande fraser och vanliga uttryck på de mest förekommande hemspråken för att lättare upptäcka och hantera olämpligt språkbruk. Detta kommer att planeras med hjälp av skolans ambassadörer och modersmåls lärare. Arbetslagen tar fram alternativa sätt för hur eleverna kan uttrycka sig. Elever kommer att uppmuntras att själva berätta om opassande ord på andra språk. Vi kommer fortsätta arbeta med konsekvenstrappan för språkbruksincidenter och involvera vårdnadshavarna.

3. Utbildning och träning för elever i vårdat språk och hantering av skojbråk.

Skolan kommer att använda "Bråka Smartare"-konceptet för att diskutera och öva på att hantera svåra situationer och känslor med ett vårdat språk, även när vuxna inte är i direkt närhet. Innehållet ska även fokusera på hur man skiljer på lek och "skojbråk" som riskerar att eskalera till kränkningar, samt strategier för att hantera dessa situationer.

4. Samverkan med Antidiskrimineringsbyrån

Genom projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid): skolan kommer att genom projektet BRUS arbeta för att stärka elever och barns kunskaper som sina rättigheter och skolans skyldigheter gällande trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Projektet ska genom sitt arbete låta elever röster bli styrande för de material och de metoder som projektet ämnar ta fram i sista projektåret (2027/2028).

Utvärdering och analys av föregående läsår:

Aktivitet 1; Systematisk uppföljning och dokumentation av språkbruk

Aktiviteten har genomförts enligt plan. Under höstterminen introducerades metoden "Språkspanare" på rasterna och i matsalen, där både personal och elever engagerades i att uppmärksamma språkbruket. Underlaget analyserades och diskuterades sedan regelbundet på arbetslagsmöten och Megamöten, vilket lade grunden för ett riktat arbete under vårterminen. Arbetet fördjupades genom en kartläggning där eleverna själva inventerade orden, fick förståelse för ordens betydelse och fick symboliskt kassera de olämpliga orden med klassläraren (att de var färdiganvända).

Arbetet följdes upp under våren med temaveckorna "Fri från fult språk". Under veckorna repeterades skolans konsekvenstrappa och eleverna arbetade med alternativa strategier för att hantera ilska, bland annat med stöd av material från "Bråka smartare". Som motvikt fick eleverna även praktisera positiva handlingar och träna på att ge verbal uppskattning i vardagen.

Effekterna är tydliga; elevenkäter visar en ökad medvetenhet hos eleverna om vad ett respektfullt språkbruk innebär genom att ex. korrigera sig själva vid olämpliga ordval. Trivselenkäten bekräftar ett förbättrat språkbruk, främst inom F-3. Särskilt framgångsrikt har arbetet varit under "Fair-play"-passen på 4-6, där positiva förstärkningar som "gröna kort" har motiverat eleverna till ett fint beteende och ett vårdat språkbruk. Den positiva förstärkningen (personal ger beröm till positiva handlingar och snälla ord) har lett till färre konflikter på rasterna, vilket i sin tur gett eleverna bättre fokus under lektionstid då färre incidenter följer med in i klassrummet.

Nästa steg: Inför nästa planperiod kommer skolan att permanenta arbetet med "Språkspanare" samt utvärdering med att utveckla arbetet med alternativa uttryck, med extra fokus på att starta upp insatserna direkt vid läsårsstarten. Skolan ska även utveckla utvärderingsmetoderna så att personalens upplevelser och observationer fångas upp mer systematiskt under arbetets gång, i syfte att mäta de vuxnas inverkan på språkklimatet i ett ännu bredare perspektiv. Utvärderingar behöver även ske i direkt anslutning till temaveckorna.

Aktivitet 2; Förstärkt flerspråkig kompetens och kommunikation

Aktiviteten har genomförts genom ett strukturerat samarbete med modersmåslärarna, där personalen fått ökad kunskap om ords betydelse och kulturella skillnader i gester. Personalen träffade modersmålsenheten vid ett tillfälle under vecka 45 och följde upp detta med en återträff vid vårterminens uppstart. Vid dessa tillfällen kartlades och dokumenterades opassande ord, uttryck och gester som eleverna använder på både svenska och olika modersmål, samtidigt som ordens skiftande tyngd i olika kulturer diskuterades.

Genom uppföljning i klassrummen har eleverna arbetat med positiva språkliga alternativ och "språkbrukstrappan", samtidigt som vårdnadshavare informerats om arbetet för att skapa en gemensam grund. Effekterna är tydliga; personalen känner sig tryggare i att identifiera och hantera olämpligt språkbruk på andra språk p.g.a. ökad kunskap om kulturella skillnader gällande ord och gester. Eleverna har börjat ta ett större gemensamt ansvar genom att korrigera varandras ordval om någon använder ett olämpligt ord. En identifierad utmaning är elevers användning av opassande uttryck på olika hemspråk som ett sätt att komma runt reglerna om vårdat språkbruk. Detta understryker vikten av att fortsätta erbjuda alternativa uttryckssätt och förklara ordens betydelse.

Nästa steg: Vi kommer att fördjupa samarbetet med modersmålsenheten för att skapa gemensamma rutiner och förbättra språkbruket även under modersmålslektionerna. Vi kommer kontinuerligt repetera och uppdatera kunskapen om ord och kränkningar på andra språk. Modersmåslärarna ska integreras i skolans värdegrundsarbete för att landa i en gemensam bild och enhetliga rutiner kring elevernas bemötande och beteende. Ett nästa steg blir också att fördjupa dialogen med hemmet kring barnens språkbruk, vilket ska ske genom konkreta forum såsom riktade föräldramöten, workshops och gemensamma diskussionsfrågor. Utvärderingen synliggör även behovet av att utveckla de organisatoriska ramarna kring modersmålsundervisningen. Det har identifierats en sårbarhet i övergångarna mellan den ordinarie undervisningen och modersmålslektionerna, där oklarheter kring ansvarsfördelning och lärares närvaro vid lektionsstart riskerar att påverka studieron och tryggheten negativt.

Aktivitet 3; Utbildning och träning i vårdat språk och hantering av egna känslor

Aktiviteten har genomförts genom implementering av konceptet "Bråka smartare". Eleverna har tagit till sig metodens begrepp och symboler, vilka de nu kan använda som verktyg vid konflikthantering. Förbudet mot skojbråk har även förtydligats i skolans ordningsregler för att skapa gemensamma ramar.

Arbetet har gett synliga effekter i form av en ökad medvetenhet hos eleverna. Trots att skojbråk fortfarande förekommer, har eleverna utvecklat en förmåga att i efterhand reflektera över situationer, förstå konsekvenserna av sitt handlande och själva föreslå alternativa lösningar. Implementeringen har dock varit något ojämn, då personalen uppger att det konkreta materialet ("påsen") inte alltid har plockats fram och använts systematiskt i den dagliga undervisningen. Ett tydligt utvecklingsområde som har identifierats under året är att eleverna har börjat tröttna på det nuvarande materialet, vilket riskerar att minska engagemanget på sikt.

För att behålla elevernas motivation och fördjupa arbetet med känslor och konflikthantering kommer skolan som nästa steg att fasa ut "Bråka smartare". Istället kommer konceptet "Hjältevärlden" att introduceras och implementeras i verksamheten under kommande läsår. Materialet har en tydlig kunskaps- och progressionsnivå. Vissa delar kommer att behållas från Bråka smartare, ex. känslokorten och konskevenstrappan.

Aktivitet 4 Utvärdering av samverkan med Antidiskrimineringsbyrån (Projekt BRUS)

Under läsåret har skolan ingått i projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid). ADB har varit på plats och genomfört riktade insatser i vissa av skolans klasser. Innehållet i dessa insatser anpassades direkt efter resultaten i skolans senaste trivselenkät, där eleverna uttryckt otrygghet och konflikter kopplat till digitala miljöer. Fokus har varit på sociala medier, bemötande och hur elever agerar mot varandra på nätet. Insatsen har givit effekt i form av en ökad medvetenhet hos eleverna om sina rättigheter och skyldigheter. Vidare

Förbättra skolmiljön och elevernas välmående under raster och i matsalen

Vision: "Lextorpsskolan ska vara en mötesplats att längta till för både elever och personal, där eleverna kommer till ro för stunden. Vår skola ska upplevas som trygg, stabil, trivsamt, inkluderande... där varje elev ska utvecklas så långt som möjligt och mötas efter sina behov och förutsättningar."

Förebyggande åtgärder:

1. Stärka rastverksamhet med ökad delaktighet

Skolan kommer att öka synligheten och variationen av rastaktiviteter. Elevledda aktiviteter baserade på elevers egna förslag kommer att fortsätta. Även en "Rast-katalog" där äldre elever kan leda lekar för yngre kommer att skapas. Årskurs 6 planerar aktiviteter för elever i årskurs 1-3. Årskurs 3 planerar aktiviteter för elever i förskoleklass. Lärare får i uppgift att aktivt informera om och öva lekar i klassrummet för att öka engagemanget.

2. Förtydligat och delat rastansvar för all personal

För att säkerställa en genomgående aktivt rastvårdskap kommer personalen få en genomgång av de olika rastaktiviteterna under läsårets kompetensutvecklingsdagar. Dessa tillfällen kommer att ge all personal möjlighet att gemensamt ta ansvar för att engagera sig i och leda rastaktiviteter. Vi kommer även att fortsätta arbeta med tydliga "rastvårds-ansvariga" med specifika zoner och ansvarsområden för att optimera tillsynen.

3. Gemensamma matsalsregler för alla klasser

Skolan kommer att utarbeta och införa tydliga och enhetliga matsalsregler för alla stadier. Elevrådet kommer att ta fram regler tillsammans med personal och visualiseras med bildstöd och kommuniceras vid varje terminsstart med regelbunden repetition. Det är avgörande att dessa regler följs konsekvent och att det finns en tydlig strategi för uppföljning och hantering av avvikelser. Detta kommer att skapa en samsyn och förståelse för ett aktivt matvårdskap.

4. Samverkan med Antidiskrimineringsbyrån

Genom projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid): skolan kommer att genom projektet BRUS arbeta för att stärka elever och barns kunskaper om sina rättigheter och skolans skyldigheter gällande trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Projektet ska genom sitt arbete låta elever röster bli styrande för de material och de metoder som projektet ämnar ta fram i sista projektåret (2027/2028).

Utvärdering och analys av föregående läsår:

Aktivitet 1; Stärka rastverksamheten

Aktiviteten har genomförts genom att skolan har erbjudit dagliga rastaktiviteter med utgångspunkt i elevernas önskemål och intressen. Ett av målen har varit att den i personalen som leder rastaktiviteten aktivt ska delta tillsammans med eleverna som ett led i att stärka relationerna mellan personal och elever, samt mellan elever. Elevledda aktiviteter har etablerats 1 gång i veckan där elever i årskurs 6 planerat och lett aktiviteter för elever i F–3, medan elever i årskurs 3 ansvarat för aktiviteter för förskoleklass. Nya aktiviteter, som exempelvis gagaboll och Fia med knuff har införts för att utöka valmöjligheter till en mer stimulerande rastmiljö.

Arbetet har givit positiva effekter i verksamheten. En majoritet av eleverna uppger att de har något att göra på rasterna och personalen upplever att eleverna är mer sysselsatta, vilket bidrar till ett lugnare klimat med färre konflikter. Särskilt gagaboll och Fairplay har varit uppskattade aktiviteter hos elevgruppen under läsåret. Under Fairplay-matcherna har vi sett goda exempel på schyst spel hos eleverna. De hejar, uppmuntrar, berömmar och det förekommer mindre hårt spel så som glidacklingar och tacklingar. Eleverna är även följsamma och accepterar när personalen bryter för hårt spel.

På övriga raster kan det tuffare spel, men skolan har uppmärksammat att eleverna har lättare att acceptera när personal bryter för hårt spel gentemot tidigare när de blev arga för att vi bröt. De elevledda aktiviteterna har inte bara stärkt gemenskapen mellan olika åldersgrupper utan även ökat elevernas ansvarstagande och delaktighet. Fortsatt ser vi en lägre grad att deltagande på rastaktiviteterna för årskurserna 4-6.

Som nästa steg är att fortsatt utveckla rastverksamheten genom att behålla de elevledda aktiviteterna, erbjuda varierade rastaktiviteter. Vidare behöver vi öka personalens aktiva deltagande på rasterna eftersom det ger positivt effekt hos eleverna att personal deltar, stärka rastvärdorganisationen för att främja god miljö och förebygga konflikter och kränkningar. En del i arbetet är att införa tydliga zoner på skolgården där enskild personal ansvarar, men behöver vara flexibel att flytta sig där eleverna är. Härigenom kommer vi införa en TL-ansvarig (instruktör) på skolan som ansvarar för

aktiviteter på rasterna, förtydliga och öka personalens aktiva deltagande som rastvärdar.

Aktivitet 2; Utvärdering av rastansvar och vuxennärvaro

Aktiviteten har under läsåret genomförts delvis. Gemensamma rastaktiviteter har genomförts under årets kompetensutvecklingsdagar där personalen fått prova olika rastaktiviteter. Rastvärdarna på F-3 är uppdelade i olika zoner på skolgården, på 4-6 är två personal ansvariga för Lekoteket och rastaktivitet, resterande fördelar sig efter var eleverna befinner sig. Personalen har haft tilldelade ansvarsområden för både rastaktiviteter och rastvärdskap. Det konstateras att personalen aktivt deltagande i lekar och aktiviteter är mycket uppskattat av eleverna som har bidragit till en mätbart ökad trygghet och gemenskap. Samtidigt visar utvärderingen att mer finnas att göra. Det finns fortsatt en ojämnhet i engagemanget i personalstyrkan eftersom alla rastvärdar inte har deltagit aktivt i aktiviteterna, och vissa brister i punktlighet (att komma ut i tid på rast).

Trots att aktiviteten inte har implementerats fullt ut har arbetet ändå gett tydliga positiva effekter i verksamheten. I de områden och under de tider där vuxna har varit aktiva och närvarande har eleverna visat ett högre engagemang i lekarna. Det aktiva vuxenstödet har bidragit till ett lugnare klimat där personalen effektivt kunnat förebygga och avstyra konflikter.

Som nästa steg kommer skolan att arbeta vidare hur rastaktiviteterna roteras och genomförs, att förtydliga personalens aktiva ansvar i fasta zoner och få till fasta dagliga rörelsepauser för klasserna F-3. Under hösten startar vi upp arbetet med Trivselledarprogrammet där både personal och elever får inspiration att leda rastaktiviteter och praktiska verktyg för att stärka det gemensamma ansvaret en likvärdig och trygg rastmiljö.

Aktivitet 3; Utvärdering av insats: Gemensamma matsalsregler för alla klasser

Under läsåret har skolan utarbetat och infört gemensamma matsalsregler som gäller för alla klasser. Dessa regler beskriver de förväntningar som finns på elevernas agerande före, under och efter måltiden, med syftet att skapa en lugn, trygg och trivsam måltidsmiljö. Målet är att all personal i matsalssituationen äter tillsammans med eleverna. Utvärderingen visar att eleverna har förståelse för matsalsreglerna men utvecklingsbehov finns. Reglerna behöver i högre grad visualiseras för eleverna med ett bildstöd på

plats i matsalen, och det finns ett påtagligt behov av mer regelbunden och systematisk repetition i klassrummen.

Effekten av arbetet är att alla elever känner till och har en förståelse för skolans matsalsregler. De fem tysta minuterna har varit lyckosamma som sprider ett lugn i matsalen. Utvärderingen visar att en samsyn bland personalen är avgörande för nå resultat. Idag saknas en enhetlig samsyn kring förväntningar och hantering i matsalen. När personalen agerar och upprätthåller rutinerna på ett likvärdigt sätt skapas en förutsägbarhet som direkt bidrar till en lugnare och positivare måltidssituation för eleverna. Behov finns även att i högre grad visualisera reglerna för eleverna via bildstöd i matsalen, och få till regelbunden och systematisk repetition för att reglerna helt ska implementerade.

Nästa steg är att stärka samarbetet mellan kökspersonal och skolans personal tillsammans med eleverna genom gemensam planering och dialog. Fokus ligger på att öka användningen av visuellt stöd i matsalen, säkerställa att regler och förhållningssätt kommuniceras löpande till alla berörda, samt schemalägga regelbundna repetitioner av reglerna vid varje termins- och periodstart. Genom att initiera en tydligare dialog, gemensam planering och en uttalad samsyn kring ansvar, bemötande och rutiner ska skolan skapa bättre förutsättningar för en trygg, och välfungerande måltidssituation där alla vuxna arbetar mot samma mål.

Aktivitet 4 Utvärdering av samverkan med Antidiskrimineringsbyrån (Projekt BRUS)

Under läsåret har skolan ingått i projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid). ADB har varit på plats och genomfört riktade insatser i vissa av skolans klasser. Innehållet i dessa insatser anpassades direkt efter resultaten i skolans senaste trivselenkät, där eleverna uttryckt otrygghet och konflikter kopplat till digitala miljöer. Fokus har varit på sociala medier, bemötande och hur elever agerar mot varandra på nätet. Insatsen har givit effekt i form av en ökad medvetenhet hos eleverna om sina rättigheter och skyldigheter. Vidare har insatsen skapat grund för personalen att hålla fortsatta samtal om ansvar och respektfullt bemötande både i och utanför klassrummet.

Samtidigt visar personalens utvärdering att samarbetet med ADB har förändrats och inte upplevts som lika aktivt under läsåret som under

projektets uppstartsfas. I början av projektet erbjöds föreläsningar för personalen och ADB hade en mer påtaglig och kontinuerlig närvaro i skolans dagliga verksamhet. Det finns ett tydligt önskemål från personalen om en mer aktiv närvaro och tätare samverkan både i och utanför klassrummet framöver för att bibehålla engagemanget.

Som nästa steg kommer skolan att fortsätta sin samverkan med Antidiskrimineringsbyrån och följa den kommande fasen av BRUS-projektet (skapa material till personal, elever). Utifrån projektets målsättning tas metoder och material fram som bygger på elevernas egna erfarenheter och röster. Skolans fokus framåt blir att ta del av, implementera och aktivt använda detta elevnära material i det ordinarie främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

10. Verksamhetens mål för läsåret 2026/2027

Öka elevernas upplevelse av spontan delaktighet och röst

Vision: "Alla inom skolan, små som stora, får kunskap om och ges förutsättningar att göra kloka val utifrån egen övertygelse... Att få vara med och känna dig delaktig är också viktigt för att känna dig trygg. Du vågar visa dina känslor, säga vad du tycker och du blir lyssnad på."

Förebyggande åtgärder:

1. **Utveckla elevledarskap och demokratiska processer**

Skolan kommer att arbeta fram ett praktiskt stödmaterial i retorik och mötesledarskap för att stärka elevrösten på lektion i samtliga klasser. Genom att ge eleverna konkreta verktyg (ex. meningstunnlar/starthjälp) för att uttrycka sig och leda samtal, skapas förutsättningar för eleverna att "våga visa sina känslor och säga vad de tycker". Elevenkät kommer att upprättas före och efter genomförd åtgärd för att klargöra om förflyttning skett.

Vidare kommer vi att införa externt mentorsprogram med regelbundna träffar för elevrådsrepresentanter (åk 4-6) för att ytterligare stärka klass- och elevrådsstrukturen och kompetensen hos elevrådsrepresentanter. Betydelsefullt att fortsatt synliggöra de frågor och förslag som väckts i elevrådet och som lett till konkret återkoppling eller beslut från skollädaingen. Mandatperioden kommer att förlängas för de äldre eleverna i elevrådet för att bibehålla kompetens och erfarenhet över tid, vilket skapar en stabilare grund för elevinflytande. Kunskapsöverföringsmöten ska ske mellan representanterna.

Den tredje delen här blir metoden "Unga coachar yngre". Att utveckla och systematisera metoden på skolan där äldre elever leder rastaktiviteter, matsalsvärd, läs- och läxhjälp vecka för vecka, vilket ökar den spontana delaktigheten genom att eleverna tar ansvar för varandras lärmiljö och trygghet. För att se förflyttning kan trygghetsenkäten innehålla frågan "upplever du att du blir lyssnad på av äldre elever?"

För att mäta den övergripande effekten av dessa åtgärder bör skolan använda regelbundna enkäter där eleverna skattar påståenden som direkt speglar visionen:

"Jag upplever att mina åsikter blir lyssnade på"

"Jag känner mig delaktig i det som händer på skolan"

"Jag vågar säga vad jag tycker i klassrummet"

1. Synliggöra och förstärka elevinflytandet

Skolan kommer att dela upp elevrådet mellan årskurserna Fsk-åk 3 och årskurserna 4-6 under läsåret 26/27. Genom att dela upp elevrådet i en grupp för yngre och en för äldre elever kan skolan anpassa både språkbruk, innehåll och utbildningsmaterial. Detta säkerställer att även de yngre eleverna i skolan får de faktiska förutsättningar som visionen kräver att enskilda elever förstår och kan aktivt delta. En risk finns att skolans vi-känsla och sammanhållning försämras, men skolan behöver säkerställa att samma riktning finns.

Skolans plan för elevledarskap kommer lyftas upp på nytt och kommuniceras ut till all personal så att elevens röst inte är beroende av en enskild lärare, utan är en del av hela skolans kultur.

Respektive klassråd kommer att prioritera 1-2 frågor/områden med majoritetsbeslut som är gemensamt för hela skolan. Metoden är till för att kvalitetssäkrade klassråden avseende fokus och beslutskraft, som därefter behandlas av elevrådet. På så sätt tränas eleverna i att göra "kloka val utifrån egen övertygelse". Dessutom blir processen hanterbar för skolan, vilket ökar chansen att eleverna upplever att de faktiskt blir lyssnade på.

Det mest direkta sättet för att öka elevernas spontana delaktighet är att inkludera elever i planeringen av arbetssätt och redovisningsformer i undervisningen. Det ger eleverna en röst i sitt dagliga arbete och gör att de känner sig trygga nog att "visa sina känslor och säga vad de tycker" om sitt eget lärande. Ett sättet för att mäta förekomsten av elevers delaktighet i undervisningsplaneringen är att föra feedback-logg som visar insamlade elevåsikter och en specifik notering om vilka förändringar som gjorts i undervisningen baserat på dessa (t.ex. ändrad redovisningsform).

För att mäta om dessa åtgärder faktiskt ökar elevernas upplevelse av delaktighet och röst, bör skolan följa upp visionen genom att eleverna får skatta:

"Jag upplever att mina förslag påverkar hur vi arbetar i skolan"

"Jag känner mig trygg med att säga vad jag tycker under lektionerna"

Datum för när det ska vara klart:

Juni 2027

Ansvarig:

Rektor, kurator, ansvarig förstelärare, samt all personal i verksamheten

Säkerställa konsekvent vårdat språkbruk i alla miljöer

Vision: "Lextorpsskolan sätter förståelsen och acceptansen för allas lika värde högst, som ska vara vägledande för alla skolans elever... Därigenom utbildas våra elever till att bli ansvarstagande, hänsynsfulla och demokratiska medborgare. "

Förebyggande åtgärder:

1. Systematisk uppföljning och dokumentation av språkbruk

Skolan kommer under läsårsstart att uppta och arbeta vidare med metoden "Språkspanare", där personal och elever får i uppdrag att uppmärksamma språkbruket på rast och i matsalen. Språkspanargruppen ansvarar för att planera för att aktiviteten genomförs och utvärderas under terminerna. Det fortsatta arbetet kommer att innebära att eleverna samlar positiva ord på samma sätt som de tidigare arbetat med att identifiera negativa ord. Skolpersonalen kommer att direkt uppmärksamma och markera när ett olämpligt språkbruk används/ge beröm för positiva handlingar och trevliga ord, samtidigt som eleverna aktivt vägleds i att använda alternativa uttryck och begrepp.

Arbetet med "Språkspanare" och skolans språkklimat följs upp och utvärderas systematiskt två gånger per termin. Uppföljningen genomförs i direkt anslutning till aktivitet genom elev- och trivselenkäter samt sammanställning av personalens observationer /upplevelser. Därutöver följs språkbruket upp genom skolans befintliga kränkingsärenden för att jämföra underlaget från höst- och vårterminen. Uppföljningen fokuserar på antalet rapporterade språkliga incidenter och konflikter som krävt vuxeninsats. Därtill analyseras hur ofta skolans konsekvenstrappa har behövt aktiveras till följd av ett olämpligt språkbruk.

2. Förstärkt flerspråkig kompetens och kommunikation

Skolan kommer fortsatt att uppdatera och repetera kunskap om olämpliga ord och kränkningar i personalgruppen på de språk som är representerade på skolan. Allt för att kunna värna om ett vårdat språkbruk som sker med hjälp av modersmålsenheten. Kunskapsgenomgångar för att fördjupa den kulturella och språkliga förståelsen kommer att ske 1 gång per termin.

Det gemensamma arbetet från föregående läsår kommer att utvecklas till att integrera modersmåls lärare i skolans centrala värdegrundsarbete och skapa gemensamma rutiner för språkbruket

på skolan. Genom att skapa en enhetlig bild av bemötande och beteende säkerställs att målet om ett vårdat språkbruk från elevers sida upprätthålls oavsett vilket språk som talas, eller på vilken lektion det sker. Det motverkar att modersmålslektionerna blir en isolerad miljö och stärker den "röda tråden" i elevernas utbildning till hänsynsfulla medborgare. Här blir trygga övergångar av elever till och från modersmålet betydelsefullt mellan personalgrupperna. Gemensamma arbete och planeringsmöten sker på k-dagarna under höst- och vårtermin för att ta fram gemensamma riktlinjer för språkbruk och bemötande. Ansvar språkspanargruppen. Som ett nästa steg kommer temakvällar/forum med vårdnadshavare att anordnas för att fördjupa dialogen med hemmet om elevers språkbruk, och hur vi tillsammans kan främja ett vårdat språk. Ett diskussionsunderlag för forumet kan vara konsekvenstrappan vid språkbruksincidenter. Genom att inkludera vårdnadshavare i samtalet om språkbruk skapas en gemensam förväntan på barnen som sträcker sig även utanför skoltid. Detta stödjer visionen om att utbilda ansvarstagande medborgare genom samverkan mellan skola och hem.

För att mäta om dessa åtgärder leder till målet om ett konsekvent vårdat språkbruk bör skolan följa upp hur eleverna skattar påståendet: "I vår skola pratar vi respektfullt till varandra på alla språk och i alla miljöer".

3. Utbildning och träning för elever i vårdat språk och hantering av känslor (inkl sociala medier)

"Bråka smartare-konceptet har använts i undervisningen (under en längre tid) och har bidragit till att eleverna har fått möjlighet att använda materialets begrepp som stöd i samtal om konflikter. För att vidareutveckla arbetet och bibehålla elevernas engagemang kommer skolan under läsåret att implementera det forskningsbaserade utbildningsmaterialet "Hjältevärlden". Detta blir ett nytt strukturerat undervisningsmaterial inom ramen för skolans främjande och förebyggande värdegrundsarbete. Samtidigt kommer delar av Bråka smartare fortsatt att användas som ett komplement till Hjältevärlden, såsom känslökorten, konsekvenstrappan och konfliktuppgbyggnad.

Hjältevärlden är ett digitalt läromedel som består av sju olika teman. Den ger elever från förskoleklass till årskurs 6 en likvärdig och åldersanpassad utbildning inom områden som psykisk hälsa, våldsprevention, trygghet, säkerhet på nätet och goda relationer. Materialet är uppbyggt i en tydlig progression där eleverna arbetar sig igenom ett tema i taget innan de går vidare till nästa. Genom återkommande lektioner och lärarledda samtal ges eleverna möjlighet att utveckla kunskap, reflektera över värderingar och stärka sina förmågor att göra trygga och ansvarsfulla val. Detta innebär att eleverna ges möjlighet att utveckla strategier för att hantera känslor, konflikter och andra utmanande situationer genom ett respektfullt, vårdat språkbruk och förhållningssätt, även när vuxna inte finns i direkt anslutning. Vidare syftar materialet även till att stärka elevernas förståelse för skillnaden mellan lek, skojbråk och handlingar som kan upplevas som kränkande eller otrygga. Materialet kommer att bidra till att skapa en gemensam struktur för skolans värdegrund och säkerställer att alla elever får undervisning inom de nämnda områdena, oavsett klass eller årskurs. Mentor ansvarar för att arbetet genomförs av eleverna under läsåret.

Som ett led i skolans arbete med att utveckla ett vårdat och respektfullt språkbruk kommer skolans kurator under läsåret att genomföra en lektionsserie för elever i årskurs 3-5 med fokus på språkbruk i digitala sammanhang. Syftet är att ge eleverna kunskap och verktyg för att förstå hur ord, kommunikation och handlingar påverkar andra samt hur de kan agera tryggt och respektfullt på nätet. Insatsen grundar sig i skolans trivselenkäter, som visar att användningen av sociala medier sker i allt lägre åldrar och att elever redan i de yngre årskurserna beskriver erfarenheter av att både utsättas för och utsätta andra genom kränkande språkbruk och handlingar i digitala forum.

Lektionsserien genomförs vid tre tillfällen i varje årskurs där samtliga delar utgår från språkbrukets betydelse för trygghet, relationer och välmående.

4. Samverkan med Antidiskrimineringsbyrån

Genom projektet BRUS (Barns rättigheter under skoltid): skolan kommer att genom projektet BRUS arbeta för att stärka elever och barns kunskaper som sina rättigheter och skolans skyldigheter gällande trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Projektet ska genom sitt arbete låta elever röster bli styrande för de material och de metoder som projektet ämnar ta fram i sista projektåret (2027/2028).

Under läsåret kommer elevhandboken "Rättvisepatrollen" delas ut till skolan under höstterminen och användas som en del av skolans förebyggande och främjande arbete. Under föregående läsår har Lextorpsskolan varit modell för ADB till att forma denna metodhandbok.

och filmhandledning för skolpersonal, exempelvis korta filmer och innehåll för sociala medier samt informationsmaterial till elevernas vårdnadshavare.

Datum för när det ska vara klart:

Juni 2027

Ansvarig:

Rektor, kurator, ansvarig förstelärare, samt all personal i verksamheten

Förbättra skolmiljön och elevernas mående under raster, i matsalen och på lektion

Vision: "Lextorpsskolan ska vara en mötesplats att längta till för både elever och personal, där eleverna kommer till ro för stunden. Vår skola ska upplevas som trygg, stabil, trivsamt, inkluderande... där varje elev ska utvecklas så långt som möjligt och mötas efter sina behov och förutsättningar."

Förebyggande åtgärder:

1. Mer aktivitet, ökad trivsel och delaktighet på rasterna

Skolan kommer under läsåret att implementera Trivselledarprogrammet (TL). Kärnan i trivselledarna är att låta eleverna själva ta ett aktivt ansvar för skolrastsmiljön. Elever i årskurserna 3–6 nomineras/ansöker om att bli trivselledare. Deras uppgift blir att planera, förbereda och leda aktiviteter på rasterna. Varje trivselledare ansvarar för att leda aktiviteter under 1–2 raster per vecka och kommer bära en orange väst. Trivselledarnas roll är att se till att alla får vara med, vilket direkt stödjer skolans vision om en inkluderande skola där färre elever går ensamma. Trivselledarna kommer delta i utbildningsdagar varje termin för att lära sig nya lekar och växa i sin ledarroll.

TL-ansvarig personal håller regelbundna planeringsmöten (varannan vecka) med eleverna för att utvärdera och förbereda kommande veckors aktiviteter. De TL-ansvariga kommer även att inspirera och motivera personalens aktiva deltagande på rasterna. Skolan kommer arbeta vidare med rastkatalogen och får tillgång till en dokumentbank med aktiviteter för att variera utbudet på rasterna. Uppföljningen av insatsen kommer bl.a. uppta hur stor andel elever som är aktiva under TL-rasterna, om elever har skapat nya vänskapsrelationer pga aktiviteterna på rasterna.

Sammanfattningsvis blir elevdelaktigheten inte bara ett mål i sig, utan ett verktyg för att nå en bättre skolmiljö där eleverna är aktiva, inkluderande och mår bättre

Fortsatt arbete med att gå från att personal enbart övervakar rasterna till att bli mer aktiva rastvärdar bland personal F-6 som främjar rörelse och trygghet i samspel med eleverna. Motivation och inspiration sker via TL-ansvariga vilka har genomgång av olika rastaktiviteterna under läsårets kompetensutvecklingsdagar. Vid dessa tillfällen kommer all personal få möjlighet att gemensamt engagera sig i och leda rastaktiviteter vid sidan av skolans trivselledare. Detta avlastar enskilda individer och skapar en starkare skolkultur där alla vuxna tar ansvar för den sociala miljön.

Mentor ansvarar tillsammans med skolans trivselledare att informera och öva lekar i klassrummet för att öka delaktighet och engagemang hos alla elever. För att optimera tillsynen kommer skolgården fortsatt delas upp i specifika ansvarszoner. Rastvärdarna förväntas dock inte vara statiska utan röra sig aktivt där eleverna befinner sig för att snabbt kunna stödja vid behov.

3. Ökad studiero genom en trygg och strukturerad lärmiljö

Skolans arbete för ökad studiero hänger nära samman med elevernas upplevelse av trygghet och trivsel under raster och i övriga skolmiljöer. Skolan kommer att arbeta systematiskt för att skapa en lärmiljö under lektionerna där alla elever ges förutsättningar att koncentrera sig, delta aktivt i undervisningen och utvecklas så långt som möjligt utifrån sina behov och förutsättningar. Studiero handlar mer än låg ljudnivå. Det handlar om förutsägbar, trygg och inkluderande undervisningsmiljö där både elever och personal tar ett gemensamt ansvar för lärandet. Det fortsatta arbetet fokuserar även på att begripliggöra innebörden av studiero för eleverna, så att de får en gemensam förståelse för vad studiero innebär och hur de själva kan bidra till en god lärmiljö.

Under läsåret kommer skolans elevhälsoteam att genomföra klassrumsobservationer för att synliggöra styrkor och utvecklingsområden i lärmiljön. Resultaten kommer att användas som underlag för dialog och stöd tillsammans med respektive spår/årskurs. För att skapa en gemensam förståelse för vad som främjar studiero kommer skolan att utgå från flera varierande områden i det fortsatta arbetet. Dessa områden kommer att analyseras genom dialog i arbetslag och klass-EHT.

Fokus kommer bland annat att ligga tydliga rutiner för lektionsstart, övergångar och avslut samt ett aktivt klassrumsledarskap med tydliga förväntningar, närvarande vuxna och goda relationer mellan elever och personal. En tydlig lektionsstruktur och förutsägbarhet är viktiga

delar av studieron, där elever behöver veta vad som förväntas av dem, hur lektionen är organiserad och vad nästa steg i arbetet är.

Fokus kommer bland annat att ligga tydliga rutiner för lektionsstart, övergångar och avslut samt ett aktivt klassrumsledarskap med tydliga förväntningar, närvarande vuxna och goda relationer mellan elever och personal. Undervisningens variation och tempo är också betydelsefulla faktorer för studiero. Genom att anpassa längden på genomgångar, variera arbetssätt och skapa aktiva moment ges elever bättre förutsättningar att behålla fokus och engagemang under lektionen. Elevernas trygghet, delaktighet och motivation är viktiga delar av studieron. Elever behöver känna sig sedda, förstå syftet med undervisningen och ges möjlighet att ta ansvar för sin lärmiljö. Elevernas möjlighet att vara aktiva deltagare i undervisningen är också en viktig del av studieron. Skolan kommer att utveckla arbetssätt som främjar flerstämmighet och gör att fler elever får möjlighet att komma till tals genom exempelvis strukturerade samtalsmetoder och olika former av responsverktyg. Elevernas perspektiv kommer att tas tillvara genom elevråd, klassråd, mentorssamtal och utvärderingar i form av trivselenkät...

Strukturen för klass-EHT kommer att utvecklas så att studiero blir en återkommande punkt i arbetet. Klass-EHT kommer att utgå från den befintliga klass-EHT-mallen och ha fokus på gruppnivå, där undervisningsmiljö, elevgrupper och behov av anpassningar analyseras. Vid behov planeras gemensamma insatser tillsammans med mentor, undervisande lärare och elevhälsan, med syfte att skapa bättre förutsättningar för hälsa, studiero och lärande.

Datum för när det ska vara klart:

Juni 2025

Ansvarig:

All personal i verksamheten, rektor och förstelärare ansvarar för extern kommunikation

11. När kränkning sker på Lextorpsskolan

Åtgärder när personal utsätter barn och elev

1. Barn och elev som upplever eller har upplevt sig utsatt för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling av personal ska kontakta eller få hjälp med att kontakta rektor.
2. Vårdnadshavare eller personal som får kännedom om detta ska kontakta rektor.
3. Händelsen ska rapporteras i OpenE.
4. Rektor utser sig själv som utredare i OpenE och utreder eventuella trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Vid behov kan stöd sökas från personalkontoret.
5. Fråga alla inblandande vad det är som hänt, det vill säga både den som upplever sig utsatt och den som kan ha framkallat händelsen, rektor samtalar med den anställde för att få dennes beskrivning av vad som hänt.
6. Fråga, vid behov, andra barn, elever samt personal och eventuella vårdnadshavare.
7. Efter samtal med berörda görs en analys utifrån vad som framkommit.
8. Utifrån analysen tar utredare ställning till om kränkande behandling förekommit eller inte.
9. Om kränkande behandling förekommit ska åtgärder vidtas för att förhindra att det inträffar i framtiden. Tänkbara åtgärder är:
 - a. Personalrättsliga åtgärder
 - a. Ha återkommande samtal med barn och elever, personal och vid behov vårdnadshavare.
 - a. Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda. Gör insatser med hjälp av lärare, eller professioner i elevhälsan.
2. Rektor eller av denne utsedd personal återkopplar till berörda vårdnadshavare.
3. Uppföljningssamtal av rektor eller av denne utsedd personal sker med barn/elev vid flera tillfällen under en tidsperiod på tre-fyra veckor efter avslutad utredning. Om det visar sig att åtgärderna har varit otillräckliga måste rektor överväga vilka ytterligare åtgärder som kan sättas in. När utredningen är avslutad går ärendet automatiskt till skolans registrator som diarieför ärendet. Åtgärder när barn och elev eller vuxen utsätter vuxen. Se utbildningsförvaltningens rutin för ärenden som gäller situationer där vuxna utsatts för trakasserier, kränkande behandling eller repressalier

Polisanmälan

När skolenheten upprättar en polisanmälan ska detta företrädesvis göras av rektor. Detta fråntar dock inte den enskilde sin rätt att själv upprätta en anmälan. En brottsutredning genomförs av polisen och syftar till att utröna om ett brott har begåtts. Utbildningsanordnaren ska oaktat utreda händelsen utifrån gällande rutiner och om utredningen visar att så krävs vidta åtgärder för att förhindra att liknande händelser inträffar.

Rutin när kränkning sker på Lextorpsskolan mellan elever

Att följa Lextorpsskolans handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

Tillvägagångssätt;

- Den vuxne som först får vetskap om händelsen ska omedelbart agera (anmälare/förste utredare).
- **Det är den enskilde elevens upplevelse som är utgångspunkten** och samtal med denne är alltid första steget i utredningen (hur reagerar eleven på händelsen). Det är viktigt att skolans personal pratar med var och en av de inblandade så det blir en så tydlig bild som möjligt. Är många elever inblandade i händelsen behöver fler från arbetslaget hjälpa till (F-6).
- För att händelsen skall räknas som kränkning behöver följande kriterier var uppfyllda; 1) elev upplever sig kränkt, 2) kränkning behöver vara märkbar och tydlig, 3) den som kränker måste förstå att beteendet upplevs som kränkande/är fel.
- Anmälaren/utredaren måste ta ställning till om enskild elev upplever sig som kränkt, om så är fallet fyller medarbetaren i en **kränkningsanmälan via OpenE**. Om elev inte upplever sig som kränkt men att du som medarbetare uppmärksammat en allvarlig händelse skall en **arbetshändelse skrivas i OpenE**.
- **Meddela elevhälsan muntligt/mail om händelsen samma dag som det inträffat.**

Anmälaren skriver en händelserapport i OpenE (fyller i del 1 Bakgrund)

I denna del (bakgrunden) skall följande framkomma;

- Var och när hände kränkningen?
- Har liknande händelse inträffat tidigare mellan eleverna?

- Beskriv förloppet av händelsen som du/eleven/eleverna upplevde det? **I denna del skall det utförligt beskrivas svar vad som har hänt, hur har det hänt och varför har det hänt?** (detta för att en utomstående som ej sett händelsen skall få en helhetsbild av förloppet)
- Underlag för händelseförloppet är samtal med inblandade elever (den som utfört och den som kränkt) och vad som framkom, samtal med vårdnadshavare och vad som framkom, samt vilken bedömning anmälaren/utredaren gör av händelsen som lämnas till rektor för vidare utredning.

Stegen i OpenE (4 steg som anmälaren/utredaren skall göra)

En händelse inkommer från anställd att kränkning har skett

1. Rektorsbeslut om hantering av ärendet (rektor fördelar ut uppdraget som handläggare i ärendet). Vanligt förekommande blir att anmälaren och/eller mentor blir handläggare/utredare.
2. Utredning/utreda händelse
 - 2.1 Fråga alla inblandade vad det är som hänt, det vill säga både den som upplever sig utsatt och den som kan ha framkallat händelsen
 - 2.2 Fråga, vid behov, andra barn, elever samt personal och eventuella vårdnadshavare.
 - 2.3 Ta, vid behov, hjälp av särskild kompetens, såsom kuratorer eller psykologer, som till exempel kan göra observationer. Samtycke från vårdnadshavare kan krävas om observationen inte endast avser gruppnivå.
 - 2.4 Undersök, vid behov, sociala forum och andra fysiska eller virtuella platser barnen eller eleverna i verksamheten interagerar.
 - 2.5 Efter samtal med berörda barn och elever görs en analys utifrån vad som framkommit.
 - 2.6 Utifrån analysen tar utredare ställning till om kränkande behandling förekommit eller inte.
3. Vidtagna åtgärder mot diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling

Om kränkande behandling förekommit ska åtgärder vidtas för att förhindra att liknande händelser inträffar i framtiden. Tänkbara åtgärder är:

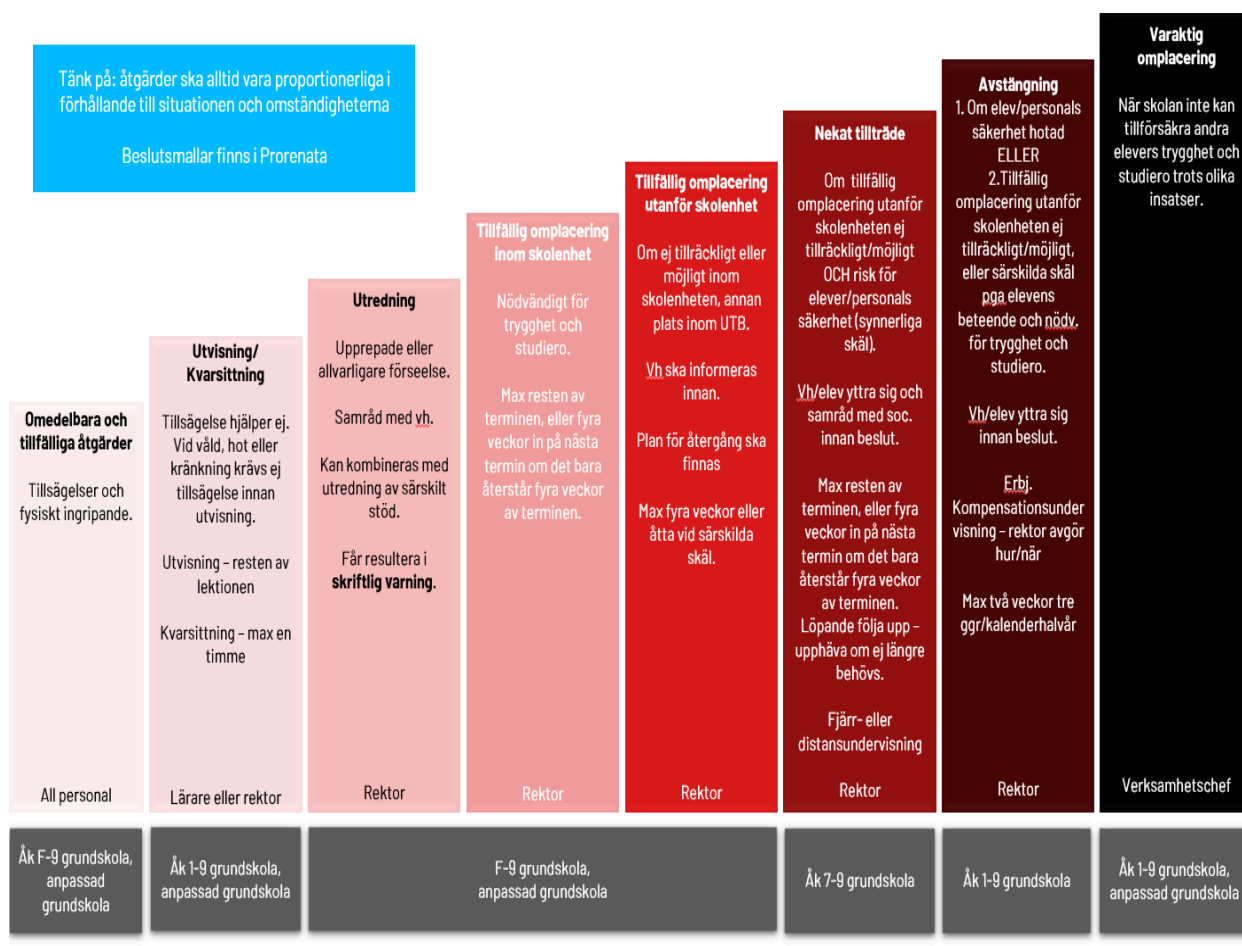
3.1 Ha återkommande samtal med barn och elever och vid behov vårdnadshavare.

3.2 Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda. Gör insatser med hjälp av lärare, eller professioner i elevhälsan.

3.3 Besluta om disciplinära åtgärder inom ramen för skollagen.

4. Följa upp vidtagna åtgärder mot diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling. **Vidare hantering av ärende; att tillräckliga åtgärder har vidtagits får ej anmälare/utredare gör innan ärendet har setts över av EHT. Utredning avslutas när insatta åtgärder har givit effekt.** Om utredaren anser att ytterligare åtgärder behövs blir elevhälsan involverad i ärendet.

12. Disciplinära åtgärder/Konsekvenstrappan

Trollhättans stad
Gärdhemsvägen 9, 461 83 Trollhättan

Telefon: 0520-49 50 00
Epost: kontaktcenter@trollhattan.se
Webb: www.trollhattan.se

Trollhättans Stad